

درسنامه آزمون‌های کارشناسی رسمی

رشته برنامه‌ریزی شهری

دادگستری و قوه قضائیه

به همراه آزمون سال‌های ۱۳۸۴ - ۱۳۹۵ - ۱۳۹۸

ویرایش ۱۴۰۵

مؤلف:

مهندس محمد عظیمی آقداش

کارشناس رسمی دادگستری

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

یادداشت:

عنوان دیگر:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

عظیمی آقداش، محمد، ۱۳۵۰ -

درسنامه آزمون‌های کارشناسی رسمی: رشته برنامه‌ریزی شهری (دادگستری و قوه قضائیه) / مولف محمد عظیمی آقداش.

تهران: نوآور.

۷۴۶ ص.

۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۵۷-۹

عنوان دیگر: درس‌نامه آزمون‌های کارشناسی رسمی.

درس‌نامه آزمون‌های کارشناسی رسمی.

کانون کارشناسان رسمی دادگستری -- آزمون‌ها

ایران. قوه قضائیه -- آزمون‌ها

مهندسی -- راهنمای آموزشی (عالی)

مهندسی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)

۲۳۶۳LB

۳۷۸/۱۶۶۴

۵۹۵۶۸۵۹

درسنامه آزمون‌های کارشناسی رسمی

رشته برنامه‌ریزی شهری

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش

ناشر: نوآور

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۵۷-۹

نشر نوآور

جهت اطلاع از قیمت
بارکد را اسکن کنید.

قیمت
رمزینه

مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای
ژاندارمری بعد از خیابان دانشگاه، پلاک ۵۲

www.noavarpub.com

تلفن: ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱-۹۲

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق
مؤلفان و مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و
منحصراً متعلق به نشر نوآور می‌باشد. لذا هر گونه استفاده از
کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی،
اسکن، عکس‌برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به صورت
اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل صوتی یا تصویری و
غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً حرام
است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

@Noavarpub

صفحه رسمی انتشارات نوآور در شبکه‌های اجتماعی

فهرست مطالب

۲۵	ریخت‌شناسی شهری
۲۵	سازواری زمین
۲۵	سرانه‌های شهری
۲۵	سکونت
۲۵	سواد شهر
۲۶	سیاست‌نوسازی شهری
۲۶	سیستم‌های شهری
۲۶	سیلوئت (دورنما)
۲۶	سیما و منظر شهری
۲۶	سیمای بام
۲۶	شبه‌حمل و نقل عمومی
۲۶	شخص حقوقی
۲۷	شهر
۲۸	شهر جدید
۲۸	شهر سالم
۲۸	شهرداری
۲۸	شهرسازی
۲۹	شهرک
۲۹	صنایع
۲۹	طراحی شهری
۲۹	طراحی منظر خیابانی
۲۹	طرح‌ریزی شهری
۲۹	فتوگرامتری
۳۰	کاربری زمین
۳۰	کاربری‌های شناور
۳۰	کاداستر
۳۰	کنار گذاشتگی
۳۰	الگو
۳۰	متروپلیس
۳۰	مجموعه شهری
۳۱	محدوده شهر
۳۱	محله
۳۱	مدیریت شهری
۳۱	معاصرسازی شهری
۳۱	منطقه‌بندی
۳۱	مورفولوژی شهری
۳۱	ناحیه
۳۲	ناحیه هنری
۳۲	نسبت رانندگی
۳۲	نماد شهری
۳۲	نوسازی شهری
۳۲	واحد شهری
۳۲	وحدت - کثرت
۳۲	یوتوپیا
۳۲	طبقه‌بندی عملکردی راه‌های شهری

۳۳	فصل دوم: نظریه‌های توسعه شهری
۳۳	نظریه پل سینجر
۳۳	نظریه ابن‌خلدون
۳۳	رشد طبیعی شهرها

۱۸	پیشگفتار
----	----------

فصل اول: تعاریف و مفاهیم

۲۱	احیا
۲۱	اراضی بایر شهری
۲۱	اراضی دایر
۲۱	اراضی متروکه
۲۱	اراضی مستحدث
۲۱	اراضی مفروزی
۲۱	اراضی موات
۲۱	افراز
۲۱	آستانه خدماتی و جمعیتی
۲۲	آماده‌سازی زمین
۲۲	باززنده‌سازی
۲۲	بازسازی
۲۲	بازیافت زمین شهری
۲۲	برزن
۲۲	برنامه‌ریزی شهری
۲۲	بلوک شهری
۲۲	پخ
۲۲	پلاک ثبتی
۲۲	پهنه تردد
۲۲	تراکم جمعیتی (زیستی یا مسکونی)
۲۳	تراکم مسکونی
۲۳	تعادل
۲۳	تفکیک
۲۳	تمرکززدایی
۲۳	توپوگرافی
۲۳	توپولوژی
۲۳	توسعه مادرشهر منطقه‌ای
۲۳	توسعه میان‌افزار
۲۴	حربیم
۲۴	حق
۲۴	حق عینی و دینی
۲۴	حق مالکیت
۲۴	حق مطلق و حق نسبی
۲۴	حق معلق
۲۴	حق مُنْجَز
۲۴	حقوق اداری
۲۴	حقوق اساسی
۲۴	حقوق بین‌الملل عمومی
۲۴	حقوق خصوصی
۲۴	حقوق عمومی
۲۴	حقوق کیفری
۲۴	حقوق شهری
۲۵	حوزه استحفاظی
۲۵	حومه شهر
۲۵	خستر
۲۵	خط آسمان
۲۵	دموکراسی شهری

اهداف طرح‌های تفصیلی.....	۶۵
محتوای طرح‌های تفصیلی.....	۶۵
نقشه‌ها و گزارشات طرح‌های تفصیلی.....	۶۵
تهیه طرح‌های تفصیلی.....	۶۶
طرح‌های سیال شهری.....	۶۶
طرح‌های موضوعی.....	۶۷
طرح‌های موضعی.....	۶۷
طرح‌های هادی شهری.....	۶۷
اهداف طرح‌های هادی شهری.....	۶۷
محتوای طرح‌های هادی.....	۶۸
تهیه طرح‌های هادی شهری.....	۶۹
طرح شهرهای جدید.....	۶۹
طرح شهرک‌های مسکونی.....	۶۹
طرح جزئیات شهرسازی.....	۷۰
طرح‌های ویژه.....	۷۱
طرح‌های روان‌بخشی.....	۷۱
طرح‌های بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده.....	۷۱
طرح‌های مرمت و احیاء.....	۷۱
طرح هادی روستا.....	۷۱
طرح ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی.....	۷۲
فرآیند تهیه طرح‌های توسعه شهری.....	۷۲
ضوابط و مقررات اجرایی طرح‌های جامع و هادی - مصوب ۱۳۷۰/۰۲/۰۹	۷۳
الگوی تهیه ضوابط و مقررات اجرایی طرح‌های جامع و هادی - پیوست	۷۳
مصوبه ۱۳۷۰/۰۲/۰۹ شورای عالی.....	۷۳
الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری.....	۷۶
واژگان الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	۷۶
گروه‌بندی شهرها در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	۷۶
دامنه کاربرد الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری.....	۷۶
حوزه شمول الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری.....	۷۷
مراکز و تأسیسات مرتبط با دفاع غیرعامل.....	۷۷
مراکز حیاتی و حساس در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	۷۷
مراکز مهم در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	۷۷
مراکز تأمین ایمنی و امدادسانی.....	۷۷
الزامات مکان‌یابی مراکز حیاتی و حساس.....	۷۷
الگوی مکان‌یابی در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	۷۸
ضریب حساسیت در پدافند غیر عامل.....	۷۸
اصول و معیارهای مکان‌یابی در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	۷۸
معیارهای هم‌جواری در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	۷۸
مکان‌یابی کلاسیک در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل.....	۷۹
مکان‌یابی مدرن (با تأکید بر سیستم اطلاعات جغرافیایی).....	۷۹
مکان‌یابی ترکیبی.....	۷۹
فعالیت‌های اصلی طرح جامع امداد و نجات.....	۷۹

فصل پنجم: فرآیند بررسی و تصویب طرح‌های توسعه شهری

شوراها و کمیته‌های بررسی و تصویب طرح‌های توسعه شهری.....	۸۰
شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (شورای عالی).....	۸۰
دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (دبیرخانه شورای عالی).....	۸۰
کمیته فنی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (کمیته فنی شورای عالی).....	۸۱

گسترش متحدالمرکز.....	۳۳
توسعه نواری.....	۳۴
رشد اقماری.....	۳۵
رشد پراکنده.....	۳۵
رشد برنامه‌ریزی شده شهرها.....	۳۵
رشد افقی شهرها.....	۳۶
رشد عمودی شهرها.....	۳۶
نظریه برنامه‌ریزی فضائی شهری.....	۳۶
توسعه درون شهری.....	۳۶
توسعه پایدار.....	۳۷
راهبردهای توسعه یا CDS.....	۳۹
توسعه پایدار شهری.....	۳۹
توسعه سبز.....	۴۰
نواحی بهبود کسب و کار یا BID.....	۴۰

فصل سوم: برنامه‌ریزی شهری

شکل‌گیری برنامه‌ریزی شهری.....	۴۱
برنامه‌ریزی شهری.....	۴۲
اهداف برنامه‌ریزی شهری.....	۴۲
ویژگی‌های برنامه‌ریزی شهری.....	۴۲
ضرورت برنامه‌ریزی شهری.....	۴۳
گونه‌های برنامه‌ریزی شهری.....	۴۳
برنامه‌ریزی شهری در انگلستان.....	۴۳
برنامه‌ریزی شهری در فرانسه.....	۴۴
برنامه‌ریزی شهری در آمریکا.....	۴۴
برنامه‌ریزی مشارکتی.....	۴۵
برنامه‌های پنج‌ساله عمرانی شهر.....	۴۵
سلسله مراتب برنامه‌ریزی فضایی در ایران.....	۴۷

فصل چهارم: انواع طرح‌های توسعه

طرح جامع سرزمین.....	۴۹
طرح آمایش سرزمین.....	۴۹
طرح کالبدی (ملی و منطقه‌ای).....	۵۱
مطالعات ناحیه شهری.....	۵۴
طرح توسعه و عمران (ناحیه‌ای).....	۵۴
محتوای طرح‌های توسعه و عمران.....	۵۴
رتوس شرح خدمات طرح‌های توسعه و عمران.....	۵۵
طرح توسعه و عمران شهر و حوزه نفوذ.....	۵۵
مطالعات طرح‌های توسعه و عمران، حوزه نفوذ و تفصیلی شهرها.....	۵۶
طرح‌های منطقه شهری.....	۵۹
طرح جامع شهرستان.....	۵۹
طرح مجموعه شهری.....	۶۰
طرح‌ریزی و مدیریت مجموعه شهری تهران و سایر شهرهای بزرگ کشور و شهرهای اطراف آنها.....	۶۰
طرح جامع شهری.....	۶۱
ویژگی‌های اساسی طرح جامع شهری.....	۶۲
محتوای طرح‌های جامع شهری.....	۶۲
اهداف طرح‌های جامع شهری.....	۶۲
بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری.....	۶۳
اتخاذ رویکرد نوین در تهیه طرح‌های جامع شهری - مصوب ۱۳۹۷/۰۳/۲۸	۶۳
طرح‌های تفصیلی.....	۶۴
ضرورت تهیه طرح‌های تفصیلی.....	۶۴

۱۰۸.....	مفاهیم و اصول منطقه‌بندی کاربری‌ها.....
۱۰۹.....	دسته‌بندی کاربری‌های اراضی.....
۱۱۰.....	مناطق شناور.....
۱۱۰.....	معیارهای فضایی کاربری زمین.....
۱۱۰.....	مکانیابی کاربری‌های شهری.....
۱۱۱.....	منطقه‌بندی کاربری‌ها.....
۱۱۲.....	معیارهای منطقه‌بندی مسکونی.....
۱۱۲.....	مکان‌یابی کاربری‌های مسکونی.....
۱۱۲.....	معیارهای منطقه‌بندی تجاری.....
۱۱۲.....	معیارهای منطقه‌بندی صنعتی.....
۱۱۲.....	مکان‌یابی کاربری‌های صنعتی.....
۱۱۲.....	مکان‌یابی کاربری‌های مراکز کار.....
۱۱۳.....	مکان‌یابی کاربری‌های اوقات فراغت.....
۱۱۳.....	منطقه‌بندی ارتفاعی.....
۱۱۳.....	حوزه‌بندی کاربری‌های شهری.....
۱۱۴.....	اهداف حوزه‌بندی شهری.....
۱۱۴.....	انواع حوزه‌بندی شهری.....
۱۱۴.....	برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری.....
۱۱۵.....	طبقه‌بندی کاربری‌های شهری.....
۱۱۵.....	ارزیابی کاربری‌ها.....
۱۱۶.....	اهداف اساسی کنترل کاربری مسکونی.....
۱۱۶.....	دسته‌بندی زمین‌های بایر.....
۱۱۶.....	نقشه‌های کاربری اراضی شهری.....
۱۱۷.....	رنگ کاربری‌ها در نقشه‌های شهرسازی (قرارداد تیپ ۱۲).....
۱۱۷.....	محاسبه سطح مورد نیاز گورستان.....
۱۱۹.....	مدیریت یکپارچه کاربری زمین و فضا.....
۱۲۲.....	فصل نهم: کاربری‌های سبز
۱۲۲.....	تعاریف و اصطلاحات فضای سبز.....
۱۲۲.....	اهمیت فضای سبز.....
۱۲۳.....	انواع فضاهای سبز.....
۱۲۳.....	کارکردهای فضاهای سبز.....
۱۲۴.....	رفیوژهای فضای سبز.....
۱۲۴.....	انواع شکل پارک‌ها.....
۱۲۴.....	پارک‌های جنگلی.....
۱۲۴.....	پارک‌های ملی.....
۱۲۵.....	طبقه‌بندی گل و گیاهان.....
۱۲۵.....	فضاهای سبز شهری.....
۱۲۶.....	سرانه فضاهای سبز.....
۱۲۷.....	مکان‌یابی فضاهای سبز.....
۱۲۷.....	حریم فضای سبز بزرگراه‌ها و اتوبان‌ها و معابر درجه ۱ و ۲ شهری - مصوب ۱۳۶۹/۰۲/۱۰.....
۱۲۷.....	ضوابط تأمین فضای سبز کنار اتوبان‌ها و بزرگراه‌ها و معابر درجه ۱ و ۲ - مصوب ۱۳۶۹/۰۲/۱۷.....
۱۲۸.....	انواع شبکه ارتباطی.....
۱۲۹.....	فصل دهم: کاربری‌های صنعتی
۱۲۹.....	تعاریف و مفاهیم مرتبط با صنعت و خدمات شهری.....
۱۲۹.....	شهر و صنعت.....
۱۳۰.....	صنایع و آلودگی‌های محیطی.....
۱۳۱.....	اصول و مبانی منطقه‌بندی صنعتی.....
۱۳۱.....	منطقه‌بندی بازدارنده.....
۱۳۱.....	منطقه‌بندی روادارنده.....

۸۱.....	شورای شهرسازی و معماری استان (شورای استان).....
۸۱.....	دبیرخانه شورای شهرسازی و معماری استان (دبیرخانه شورای استان).....
۸۱.....	کمیته فنی شورای شهرسازی استان (کمیته فنی استان).....
۸۱.....	کمیسیون موضوع ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.....
۸۲.....	کمیسیون موضوع ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوط به استفاده از اراضی و احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها:.....
۸۲.....	نحوه بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهرستان - مصوب ۱۳۷۴/۰۸/۰۱.....
۸۳.....	فرایند بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران.....
۸۳.....	بررسی و تصویب طرح‌های جامع در کمیته فنی و شورای عالی - مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۳۰.....
۸۵.....	نحوه بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری - مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۰۱.....
۸۶.....	آیین‌نامه بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری.....
۸۸.....	نحوه تصویب طرح جامع شهرهای زیر ۲۰۰ هزار نفر.....
۸۸.....	بررسی و تصویب طرح‌های تفصیلی.....
۸۹.....	بررسی و تصویب طرح‌های هادی شهری.....
۹۰.....	نحوه بررسی و تصویب طرح جامع شهرهای جدید.....
۹۰.....	آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی و مقررات شهرسازی و معماری - مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۱۲.....
۹۰.....	فصل اول - تعاریف و طبقه‌بندی طرح‌ها، اختصارها و مراجع بررسی و تصویب.....
۹۰.....	فصل دوم - نحوه بررسی و تصویب طرح‌ها و مقررات شهرسازی و معماری.....
۹۳.....	فصل سوم - نحوه تشکیل شورای استان و بررسی و تصویب طرح‌ها در شورای مذکور.....
۹۴.....	فصل چهارم - نحوه تشکیل کمیته فنی و گروه‌های تخصصی شورای عالی و بررسی و تصویب.....
۹۷.....	فصل پنجم - نحوه تشکیل جلسات شورای عالی و چگونگی بررسی و تصویب طرح‌ها.....
۹۷.....	فصل ششم - نحوه تشکیل کمیسیون طرح‌های تفصیلی و گردش کار بررسی و تصویب طرح‌ها.....
۹۸.....	اجرای طرح‌های توسعه شهری.....
۱۰۰.....	فصل ششم: سابقه طرح‌های توسعه شهری.....
۱۰۱.....	تاریخچه طرح‌های توسعه شهری.....
۱۰۲.....	دیرینه طرح‌های جامع شهری.....
۱۰۴.....	فصل هفتم: تحقق‌پذیری طرح‌های توسعه شهری
۱۰۴.....	اجرای صحیح طرح‌های توسعه.....
۱۰۴.....	ابزارهای اجرایی طرح‌ها و برنامه‌های شهرسازی.....
۱۰۴.....	مشکلات مدیریت و اجرای طرح‌های توسعه شهری.....
۱۰۵.....	دلایل تحقق‌ناپذیری طرح‌های توسعه شهری.....
۱۰۵.....	علل تحقق طرح‌های توسعه شهری.....
۱۰۵.....	عوامل مؤثر در تحقق‌پذیری طرح‌های توسعه شهری.....
۱۰۵.....	مشکلات عمده شهرسازی ایران.....
۱۰۶.....	وظایف مدیریت ملی شهرسازی.....
۱۰۶.....	اهم مشکلات شهرسازی و معماری.....
۱۰۶.....	علل ناکارآمدی طرح‌های توسعه شهری.....
۱۰۷.....	نتایج بررسی طرح‌های جامع.....
۱۰۷.....	علل عدم موفقیت طرح‌های جامع در ایران.....
۱۰۷.....	مشکلات ساختاری شهرداری‌ها.....
۱۰۸.....	فصل هشتم: کاربری‌های اراضی شهری

- ۱۵۴..... رابطه بین قیمت و تراکم.....
- ۱۵۴..... ضوابط و مقررات افزایش تراکم و بلندمرتبه‌سازی.....
- ۱۵۵..... دستورالعمل کنترل تراکم ساختمانی و تعیین سطح اشغال در مناطق مسکونی.....

فصل سیزدهم: سرانه‌های شهری..... ۱۵۷

- ۱۵۷..... سرانه کاربری‌های شهری.....
- ۱۵۷..... سرانه‌های مسکونی.....
- ۱۵۸..... سرانه‌های فضای سبز.....
- ۱۵۹..... سرانه‌های فرهنگی.....
- ۱۶۰..... سرانه‌های حمل و نقل.....
- ۱۶۰..... سرانه‌های صنعتی.....
- ۱۶۰..... سرانه‌های تجاری.....
- ۱۶۰..... سرانه‌های آموزشی.....
- ۱۶۱..... سرانه‌های بهداشتی درمانی.....
- ۱۶۱..... سرانه‌های اداری.....
- ۱۶۱..... آستانه خدماتی کاربری‌ها.....
- ۱۶۱..... کودکانستان.....
- ۱۶۱..... دبستان.....
- ۱۶۱..... مدرسه راهنمایی.....
- ۱۶۲..... مدارس فنی.....
- ۱۶۲..... مدارس متوسطه.....
- ۱۶۲..... بیمارستان.....
- ۱۶۲..... میادین ورزشی.....
- ۱۶۲..... پارک‌های عمومی و تفریحی.....
- ۱۶۲..... کتابخانه و موزه.....
- ۱۶۲..... تأسیسات بهداشتی (کشتارگاه).....

فصل چهاردهم: آماده‌سازی زمین..... ۱۶۵

- ۱۶۵..... آماده‌سازی زمین.....
- ۱۶۵..... سابقه طرح‌های آماده‌سازی.....
- ۱۶۵..... ضرورت تهیه طرح‌های آماده‌سازی.....
- ۱۶۶..... اصلی‌ترین هدف طرح‌های آماده‌سازی.....
- ۱۶۶..... اهداف راهبردی طرح‌های آماده‌سازی زمین.....
- ۱۶۶..... مطالعات مکانیابی (طرح‌های آماده‌سازی).....
- ۱۶۶..... تهیه طرح‌های آماده‌سازی.....
- ۱۶۷..... محتوای طرح‌های آماده‌سازی.....
- ۱۶۷..... طرح آماده‌سازی زمین.....
- ۱۶۸..... شرح خدمات طرح آماده‌سازی اراضی.....
- قسمت اول - مطالعات مقدماتی و تدوین ایده‌های کلی طرح‌های آماده‌سازی شامل:.....
- قسمت دوم - تهیه الگوی طرح یک واحد همسایگی در حدی که بتواند مبنای طراحی شهر قرار گیرد.....
- ۱۶۸.....

فصل پانزدهم: تفکیک، افراز و پروانه‌های ساختمانی..... ۱۶۹

- ۱۶۹..... تفکیک تفکیک.....
- ۱۶۹..... تفکیک اراضی شهری.....
- ۱۷۰..... اهداف تفکیک زمین.....
- ۱۷۰..... عوامل مؤثر در تفکیک اراضی.....
- ۱۷۰..... ضوابط و مقررات تفکیک.....
- ۱۷۰..... پیشینه تفکیک اراضی.....
- ۱۷۱..... تفکیک اراضی و کاربری‌ها.....
- ۱۷۱..... الگوهای تفکیک.....

- ۱۳۱..... منطقه‌بندی انحصاری.....
- ۱۳۱..... منطقه‌بندی براساس استانداردهای اجرایی.....
- ۱۳۲..... اشکال کالبدی مناطق صنعتی.....
- ۱۳۲..... پارک‌های صنعتی.....
- ۱۳۲..... مجتمع‌های صنعتی.....
- ۱۳۲..... ساختمان‌های صنعتی.....
- ۱۳۳..... ساماندهی صنایع و خدمات شهری.....
- ۱۳۴..... ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت‌های صنعتی و تولیدی - مصوب ۱۳۹۰/۰۴/۱۵.....
- ۱۳۴..... اصطلاحات ضوابط و معیارهای استقرار واحدهای صنعتی.....
- ۱۳۴..... ضوابط و معیارهای استقرار واحدهای صنعتی.....
- ۱۳۶..... اجرای ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت‌های صنعتی و تولیدی.....
- ۱۳۷..... روند نقش جابه‌جایی به دسترسی و بالعکس در معابر.....
- ۱۳۷..... نحوه ارتباط عناصر شبکه معابر درون شهری.....

فصل یازدهم: تقسیمات کالبدی..... ۱۳۸

- ۱۳۸..... نظام سلسله مراتب شهری.....
- ۱۳۸..... محله.....
- ۱۴۱..... ناحیه.....
- ۱۴۳..... منطقه.....
- ۱۴۵..... محله‌بندی و منطقه‌بندی شهری - ابلاغیه شماره ۱۵۶۹۴۲ مورخه ۱۳۹۵/۱۱/۲۳.....
- ۱۴۶..... دستورالعمل محله‌بندی و منطقه‌بندی شهری.....

فصل دوازدهم: تراکم‌های شهری..... ۱۴۹

- ۱۴۹..... اندازه و تراکم شهر.....
- ۱۴۹..... تراکم و نظام کالبدی شهر.....
- ۱۵۰..... قوانین و مقررات زونینگ.....
- ۱۵۰..... تعاریف و مفاهیم تراکم.....
- ۱۵۰..... سطح زمین.....
- ۱۵۰..... سطح اشغال ساختمان.....
- ۱۵۰..... سطح زیربنا.....
- ۱۵۱..... ضریب سطح زیربنا (یا تراکم ساختمانی).....
- ۱۵۱..... فضای باز.....
- ۱۵۱..... فضای باز غیرسروشیده.....
- ۱۵۱..... فضای باز سروشیده.....
- ۱۵۱..... ضریب فضای باز.....
- ۱۵۱..... ضریب فضای باز مفید.....
- ۱۵۱..... فضای تفریحی.....
- ۱۵۲..... انواع تراکم.....
- ۱۵۲..... تراکم جمعیتی.....
- ۱۵۲..... تراکم کلی مسکونی.....
- ۱۵۲..... تراکم ناخالص مسکونی.....
- ۱۵۲..... تراکم خالص مسکونی.....
- ۱۵۲..... تراکم ساختمانی.....
- ۱۵۲..... روش‌های کنترل تراکم.....
- ۱۵۳..... تراکم مسکونی.....
- ۱۵۳..... منطقه‌بندی.....
- ۱۵۳..... منطقه‌بندی تراکمی.....
- ۱۵۳..... منطقه‌بندی ارتفاعی.....
- ۱۵۴..... منطقه‌بندی کاربری.....
- ۱۵۴..... رویکرد برنامه‌ای.....
- ۱۵۴..... متغیرهای کنترل تراکم مطلوب.....

۱۹۸.....	شهر بدون شهروند (نایروبی)
۱۹۸.....	روش‌های پیش‌بینی جمعیت
۱۹۹.....	■ برآورد جمعیت
۱۹۹.....	■ جمعیت گروه‌های خاص
۱۹۹.....	○ انواع سن
۱۹۹.....	■ گروه‌های سنی
۱۹۹.....	○ نسل و کوهورت
۱۹۹.....	○ جوانی و پیری جمعیت
۲۰۰.....	○ نرخ باروری جمعیت
۲۰۰.....	■ جمعیت ثابت و متوقف
۲۰۰.....	■ جمعیت اصلی و فرعی
۲۰۰.....	■ جمعیت باز و بسته
۲۰۰.....	○ بمب جمعیت
۲۰۰.....	○ رشد انفجاری شهرها
۲۰۱.....	○ قاعده رتبه-اندازه
۲۰۱.....	○ جذب و اسکان جمعیت
۲۰۲.....	■ ضریب آنتروپی
۲۰۲.....	■ ضریب کشش‌پذیری
۲۰۲.....	○ منحنی لجستیک
۲۰۲.....	○ شاخص تمرکز شهری
۲۰۲.....	○ معیارهای شناخت شهر
۲۰۲.....	○ هرم سنی جمعیت
۲۰۳.....	○ نظریه رشد جمعیت مالتوس
۲۰۳.....	○ مهاجرت‌های جمعیتی
۲۰۳.....	■ مدل جریان‌های مهاجرتی
۲۰۳.....	■ شاخص‌های مهاجرتی جمعیت
۲۰۴.....	○ رشد مطلق جمعیت
۲۰۴.....	○ توزیع جغرافیایی جمعیت شهری
۲۰۴.....	○ روش رشد خطی پیش‌بینی جمعیت
۲۰۵.....	○ روش ترکیبی پیش‌بینی جمعیت
۲۰۶.....	○ نظریه ساخت قطعی

فصل هفدهم: مسکن شهری..... ۲۰۷

۲۰۷.....	○ مفاهیم و مبانی برنامه‌ریزی مسکن
۲۰۸.....	○ مسکن شهری
۲۰۸.....	○ مسکن ایده‌آل
۲۰۹.....	○ مسکن حداقل
۲۰۹.....	○ مسکن قابل استطاعت
۲۰۹.....	○ انواع مسکن
۲۰۹.....	■ مسکن آزاد
۲۰۹.....	■ مسکن حمایت شده
۲۰۹.....	■ مسکن اجتماعی
۲۰۹.....	○ واحدهای مارچینال
۲۱۰.....	○ استاندارد مسکن
۲۱۰.....	○ مسکن حاشیه‌نشین‌ها
۲۱۰.....	○ تقاضای بالقوه و تقاضای مؤثر
۲۱۰.....	○ حوزه‌بندی
۲۱۰.....	○ تصرف اجباری
۲۱۰.....	○ روش‌های برآورد زمین جهت تأمین مسکن
۲۱۱.....	■ روش گروه‌نما جهت برآورد زمین
۲۱۱.....	■ روش سرانه مسکونی جهت برآورد زمین
۲۱۱.....	■ روش تراکم خالص جهت برآورد زمین
۲۱۱.....	■ روش تراکم متوسط ساختمانی جهت برآورد زمین

۱۷۱.....	■ الگوی تفکیک سنتی و مرسوم
۱۷۱.....	■ الگوی تفکیک خوشه‌ای
۱۷۲.....	■ الگوی توسعه واحدهای برنامه‌ریزی شده
۱۷۲.....	○ اشکال و شیوه‌های تفکیک زمین
۱۷۳.....	○ معابر حاصل از تفکیک
۱۷۳.....	○ مراحل تفکیک زمین
۱۷۳.....	○ مراحل اداری تفکیک زمین
۱۷۳.....	○ آیین‌نامه تفکیک اراضی
۱۷۴.....	○ مرجع تأیید نقشه‌های تفکیک اراضی
۱۷۴.....	○ تفکیک اعیان
۱۷۵.....	○ تفاوت افراز و تفکیک
۱۷۵.....	○ شیوه‌نامه اجرایی نحوه برداشت و ترسیم نقشه تفکیک آپارتمان
۱۷۶.....	■ شیوه‌نامه اجرایی نحوه برداشت و ترسیم نقشه تفکیک آپارتمان / بخش اول / کلیات
۱۷۶.....	■ شیوه‌نامه اجرایی نحوه برداشت و ترسیم نقشه تفکیک آپارتمان / بخش دوم / نحوه برداشت و ترسیم نقشه عرصه
۱۷۶.....	■ شیوه‌نامه اجرایی نحوه برداشت و ترسیم نقشه تفکیک آپارتمان / بخش سوم / نحوه برداشت و ترسیم نقشه تفکیکی اعیانی
۱۷۸.....	○ دستورالعمل تفکیک آپارتمان‌ها
۱۸۱.....	○ ضوابط و مقررات مربوط به تأمین فضاهای عمومی و خدماتی شهرها
۱۸۱.....	○ ضوابط و مقررات شهرسازی مربوط به نحوه افراز و تفکیک باغات و مزارع واقع در محدوده شهری - مصوب ۱۳۶۲/۰۱/۲۲
۱۸۲.....	■ موادی از قانون افراز و فروش املاک مشاع - مصوب ۱۳۵۷/۰۸/۲۲
۱۸۲.....	■ موادی از آیین‌نامه قانون افراز و فروش املاک مشاع - مصوب ۱۳۵۸/۰۲/۲۰
۱۸۲.....	○ شرح خدمات تفکیک اراضی و حق‌الزحمه آن - ابلاغیه شماره ۳۳۰۹۰/۳
۱۸۳.....	○ مورخه ۱۳۸۰/۸/۱۲ وزارت کشور
۱۸۳.....	■ شرح خدمات تفکیک
۱۸۵.....	○ اهداف صدور پروانه ساختمانی
۱۸۵.....	○ طرح جامع و ضوابط پروانه ساختمانی
۱۸۵.....	○ تعیین ضوابط و مقررات حاکم بر ملک
۱۸۵.....	○ استعلام از سازمان‌های ذیربط
۱۸۵.....	○ شناسنامه ساختمان
۱۸۶.....	○ مراحل صدور پروانه ساختمانی
۱۸۷.....	○ عدم خلاف و پایان کار ساختمان
۱۸۷.....	○ تخلفات ساختمانی
۱۸۷.....	■ مصادیق تخلفات ساختمانی
۱۸۷.....	■ تخلفات مطابق ضوابط
۱۸۸.....	■ تخلفات خارج از ضوابط
۱۸۸.....	■ نحوه اطلاع از تخلفات ساختمانی
۱۸۸.....	■ مراحل رسیدگی به تخلفات ساختمانی
۱۳۷۱/۰۸/۰۶.....	○ نحوه صدور پروانه ساختمانی (مصوبه شماره ۱۵۶۰/د ش - تاریخ ۱۳۷۱/۰۸/۰۶)
۱۸۸.....	○ وزارت کشور - وزارت مسکن و شهرسازی
۱۹۰.....	○ مرجع صدور پروانه‌های ساختمانی مجتمع‌های زیستی
۱۹۰.....	○ اعتبار پروانه‌های ساختمانی
۱۹۱.....	○ دستورالعمل صدور شناسنامه فنی ساختمان - ابلاغیه ۱۳۹۵/۰۶/۲۱
۱۹۱.....	○ صدور پروانه ساختمان، گواهی عدم خلاف و پایان کار ساختمان
۱۹۶.....	○ آیین‌نامه «تهیه و صدور شناسنامه فنی - ملکی ساختمان‌ها»

فصل شانزدهم: جمعیت شهری..... ۱۹۸

۱۹۸.....	○ جمعیت شهری جهان
۱۹۸.....	○ جمعیت آرمان شهر
۱۹۸.....	○ جمعیت و اقتصاد

آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۴ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن	۲۳۸
قانون الحاق موادی به قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن - مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۰۲	۲۴۱
آیین‌نامه اجرایی قانون الحاق موادی به قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن - مصوب ۱۳۸۸	۲۴۲

فصل هجدهم: بافت‌ها و فضاهای شهری ۲۴۷

بافت‌های شهری	۲۴۷
انواع بافت شهری	۲۴۷
بافت تاریخی (هسته اولیه شهر)	۲۴۷
بافت کهن	۲۴۸
بافت کهنه	۲۴۸
بافت قدیمی	۲۴۸
بافت میانی	۲۴۸
بافت جدید	۲۴۸
بافت پیرامونی	۲۴۸
بافت بیرونی	۲۴۸
بافت اقماری (گسترش ناپیوسته شهر)	۲۴۹
بافت ناکارآمد	۲۴۹
بافت‌های فرسوده شهری	۲۴۹
شاخص‌های شناسایی بافت‌های فرسوده	۲۵۰
علل رها شدن بافت قدیم شهرها	۲۵۰
اهداف فعالیت‌های عمرانی در بافت قدیم	۲۵۰
آسیب‌شناسی بافت‌های قدیمی شهری	۲۵۰
آسیب‌پذیری بافت‌های شهری	۲۵۱
فشرده‌سازی بافت‌های شهری	۲۵۲
تأثیرات افزایش تراکم در نواحی درونی شهرها	۲۵۲
فضاهای شهری	۲۵۲
فضا	۲۵۲
شکل شهر	۲۵۲
شناخت فضاهای شهری	۲۵۲
فرهنگ فضاهای شهری	۲۵۳
ابعاد فضاهای شهری	۲۵۳
ویژگی‌های فضای شهری	۲۵۳
شاخص‌های فضائی شهرها	۲۵۴
شاخص‌های فضاهای شهری	۲۵۵
کارکرد فضاهای شهری	۲۵۷
بررسی فضاهای شهری	۲۵۷
موانع فضاهای شهری برای استفاده معلولان	۲۵۸
مناسب‌سازی فضاهای شهری برای معلولان	۲۵۸
فضاهای معماری	۲۵۸
حریم‌های اجتماعی	۲۵۹
خانه‌های تک خانواری مجزا	۲۵۹
عرصه‌های عمومی و خصوصی	۲۵۹
عرصه‌های زندگی جمعی و خصوصی	۲۶۰
کیفیت محیطی	۲۶۰
اندازه‌گیری کیفیت زندگی	۲۶۱
فضاهای بینابین	۲۶۱
نمادها و نماها	۲۶۱
فضاهای ایمن	۲۶۱
فضاهای قابل دفاع	۲۶۲
فضاهای بی‌دفاع	۲۶۲

نحوه تعیین سطوح کاربری‌های مسکونی	۲۱۱
سرمایه‌گذاری در بخش مسکن	۲۱۲
پس‌ماندگی بخش مسکن	۲۱۲
مقیاس و عدد شدت استفاده از زمین	۲۱۲
سیاست‌گذاری مسکن در ایران	۲۱۲
مسکن در برنامه دوم توسعه	۲۱۳
مسکن آزاد	۲۱۳
مسکن حمایت شده	۲۱۳
مسکن اجتماعی	۲۱۳
سیاست‌های کلی نظام در بخش مسکن و شهرسازی	۲۱۴
ابعاد جمعیتی طرح مسکن مهر	۲۱۵
ابعاد اقتصادی طرح مسکن مهر	۲۱۵
ابعاد کالبدی طرح مسکن مهر	۲۱۵
پیامدهای مثبت مورد انتظار از طرح مسکن مهر	۲۱۵
هزینه‌های ساخت مسکن مهر	۲۱۵
ویژگی‌های خاص طرح مسکن مهر	۲۱۵
چشم‌انداز طرح مسکن مهر	۲۱۶
توزیع جغرافیائی مسکن مهر	۲۱۶
اهداف طرح مسکن مهر	۲۱۶
اهداف کلی مسکن مهر	۲۱۶
اهداف جزئی مسکن مهر	۲۱۶
ارزیابی اهداف مسکن مهر	۲۱۷
مشکلات طرح‌های مسکن مهر	۲۱۸
طرح جامع مسکن (۱۳۹۳-۱۴۰۵)	۲۱۸
سند تلفیق طرح جامع مسکن (۱۳۹۳-۱۴۰۵) - وزارت راه و شهرسازی	۲۲۰
قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن - مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۲۵	۲۲۱
آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن - مصوب ۱۳۸۸/۰۲/۰۷	۲۲۷
فصل اول آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: تعاریف	۲۲۷
فصل دوم آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: برنامه‌های واگذاری زمین به منظور تولید و عرضه مسکن شهری	۲۲۸
فصل سوم آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: ضوابط معماری و شهرسازی	۲۳۰
فصل چهارم آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: تأمین زمین و آماده‌سازی آن	۲۳۱
فصل پنجم آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: مالیات بر اراضی بایر	۲۳۲
فصل ششم آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: فن‌آوری‌های نوین	۲۳۳
فصل هفتم آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: اعطای تسهیلات بانکی	۲۳۳
فصل هشتم آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری و سکونتگاه‌های غیررسمی	۲۳۵
فصل نهم آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: عمران و مسکن روستایی	۲۳۵
فصل دهم آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن: سایر موارد	۲۳۶
آیین‌نامه اجرایی ماده ۸ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن	۲۳۷

اهداف، راهبردها و سیاست‌های نوسازی	۲۸۱
اهداف کلان نوسازی بافت‌های فرسوده شهری	۲۸۳
اهداف عمومی نوسازی و بهسازی شهری	۲۸۳
نوسازی محله	۲۸۳
مداخله در بافت‌های فرسوده تهران	۲۸۳
طرح‌های بهسازی، نوسازی، بازسازی و مرمت بافت‌ها	۲۸۴
اهداف طرح‌های بهسازی و نوسازی بافت شهری	۲۸۴
محتوای طرح‌های بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده	۲۸۴
بررسی و تصویب طرح‌های بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده	۲۸۵
سیاست‌ها و برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری در ایران	۲۸۵
سیاست‌ها و برنامه‌های اجرا شده پس از انقلاب تا پایان جنگ تحمیلی	۲۸۵
سیاست‌ها و برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری (۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲)	۲۸۵
سیاست‌ها و برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری (۱۳۷۲ تا ۱۳۷۶)	۲۸۶
سیاست‌ها و برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری (۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴)	۲۸۶
بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری (۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸)	۲۸۶
بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲)	۲۸۶
بازآفرینی شهری پایدار (از سال ۱۳۹۳)	۲۸۷
سند ملی عمران و بهسازی شهری ایران - مصوب ۱۳۹۳/۰۶/۱۶	۲۸۸
سند ملی راهبردی احیاء، بهسازی و نوسازی و توانمندسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری	۲۹۱
قانون حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری - مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۲	۲۹۷
آیین‌نامه اجرایی تبصره ۲ ماده ۷ قانون حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری	۲۹۹
فصل بیست و یکم: بازآفرینی شهری	۳۰۲
مفهوم بازآفرینی شهری	۳۰۲
مفاهیم پایه چارچوب بازآفرینی شهری پایدار	۳۰۲
مفاهیم تخصصی بازآفرینی شهری پایدار	۳۰۳
فقر شهری	۳۰۳
حکمروایی شهری	۳۰۳
تاب‌آوری شهری	۳۰۴
ظرفیت‌سازی اجتماعی	۳۰۴
سرمایه اجتماعی	۳۰۴
همه شمولی اجتماعی	۳۰۵
مدیریت دانش	۳۰۵
انسجام اجتماعی	۳۰۵
ارکان برنامه‌های بازآفرینی شهری	۳۰۵
برنامه‌های سه‌گانه کالبدی	۳۰۶
برنامه‌های غیرکالبدی و نرم‌افزاری	۳۰۶
برنامه‌های غیرکالبدی و ترویجی	۳۰۶
چارچوب جامع بازآفرینی شهری پایدار	۳۰۶
روش و فرایند تدوین چارچوب بازآفرینی	۳۰۷
اسناد پشتیبان تنظیم چارچوب جامع بازآفرینی شهری پایدار	۳۰۷
ضرورت بازآفرینی شهری پایدار	۳۰۷
اهداف چارچوب جامع بازآفرینی شهری پایدار	۳۰۹
راهبردهای چارچوب جامع بازآفرینی شهری	۳۰۹
تاکتیک‌های چارچوب جامع بازآفرینی شهری	۳۱۰
برنامه‌های چارچوب جامع بازآفرینی شهری پایدار	۳۱۱
خروجی‌های چارچوب بازآفرینی شهری پایدار در حوزه برنامه‌ریزی	۳۱۲
ماتریس همکاری میان بخشی	۳۱۲

ویژگی‌های میادین شهری	۲۶۳
میدان شهری	۲۶۳
میدان محلی	۲۶۴
میدان تشریفاتی	۲۶۴
ویژگی فلک‌های شهری	۲۶۵
طراحی فضاهای شهری	۲۶۵
اصول طراحی فضاهای شهری در ایران	۲۶۵
اصل پیوستگی فضایی	۲۶۵
اصل هم‌پیوندی عناصر شهری و واحدهای مسکونی	۲۶۶
اصل محصور کردن فضا یا محصوریت	۲۶۶
نظریه ساخت چند هسته‌ای (چنسی هریس)	۲۶۶

فصل نوزدهم: سکونتگاه‌های غیررسمی

واژگان سکونتگاه‌های غیررسمی	۲۶۷
شکل‌گیری اسکان غیررسمی	۲۶۷
الگوهای شکل‌گیری اسکان‌های غیررسمی	۲۶۷
الگوی ته‌اجم سازمان‌یافته	۲۶۷
الگوی تصرف خزنده	۲۶۷
الگوی باز تقسیم زمین	۲۶۸
پیدایش سکونتگاه‌های خودرو	۲۶۸
خصوصیات کالبدی سکونتگاه‌های خودرو	۲۶۸
ویژگی محله‌های فقیرنشین	۲۶۹
مهاجرت (تقسیم‌بندی کارپات)	۲۶۹
مهاجرت پله‌ای یا مرحله‌ای	۲۶۹
مهاجرت‌های دوره‌ای	۲۶۹
حاشیه‌نشینی در ایران	۲۷۰
نوسازی و بهسازی بافت‌های اسکان غیررسمی	۲۷۰
بهسازی شهری از نگاه ائتلاف شهرها	۲۷۰
بانک جهانی و اسکان غیررسمی	۲۷۱
مرکز هیئات	۲۷۱
بافت‌های ناکارآمد شهری به روایت آمار	۲۷۱
تصویب‌نامه راجع به سند توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی - مصوب ۱۳۸۲/۱۱/۱۹	۲۷۲
آیین‌نامه نحوه فعالیت ستاد استانی توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی	۲۷۳
مصوبه مشترک شورای عالی شهرسازی و معماری و ستاد ملی توانمندسازی - مصوب ۱۳۸۵/۰۹/۲۰	۲۷۵

فصل بیستم: بهسازی و نوسازی شهری

پایه‌گذار مرمت شهری	۲۷۷
فرسودگی	۲۷۷
مرمت شهری	۲۷۷
بهسازی	۲۷۸
نوسازی	۲۷۸
بازسازی	۲۷۹
مراجع مداخله در بافت‌ها	۲۷۹
بهسازی و نوسازی شهری	۲۷۹
حفاظت آئینی	۲۸۰
علل رها شدن بافت قدیمی شهرها	۲۸۰
سیاست‌های تحکیم شهری	۲۸۰
بهسازی از راه اسکان جمعیت مرفه‌تر	۲۸۱
مدیریت نوسازی بافت‌های فرسوده	۲۸۱
عوامل و زمینه‌های فرسودگی بافت‌ها	۲۸۱

۳۴۸.....	اهداف مدیریت شهری.....
۳۴۸.....	ابزار مدیریت شهری.....
۳۴۸.....	اصول و معیارهای تدوین ضوابط و مقررات.....
۳۴۹.....	وظیفه ضوابط و مقررات.....
۳۴۹.....	اهداف ضوابط و مقررات.....
۳۴۹.....	تأثیر ضوابط و مصوبات مقطعی بر سازمان کالبدی شهر تهران.....
۳۴۹.....	برخی از مصوبات مجلس شورای اسلامی.....
۳۵۰.....	برخی از مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.....
۳۵۰.....	کمیسیون ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری.....
۳۵۰.....	سایر ارگان‌ها.....
۳۵۱.....	مدیریت شهری در سطح ملی.....
۳۵۱.....	عناصر مدیریت شهری.....
۳۵۱.....	وزارت کشور.....
۳۵۱.....	سازمان شهرداری‌های کشور.....
۳۵۲.....	اهداف و وظایف عمده سازمان شهرداری‌ها.....
۳۵۲.....	وزارت راه و شهرسازی.....
۳۵۳.....	وظایف وزارت راه و شهرسازی.....
۳۵۳.....	شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.....
۳۵۳.....	سازمان برنامه و بودجه.....
۳۵۴.....	مجلس شورای اسلامی.....
۳۵۴.....	هیأت دولت.....
۳۵۴.....	مجمع تشخیص مصلحت نظام.....
۳۵۵.....	مدیریت شهری در سطح منطقه‌ای و محلی.....
۳۵۵.....	مدیریت شهری.....
۳۵۵.....	شهرداری.....
۳۵۵.....	رئوس وظایف شهرداری‌ها بر اساس ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها مصوب ۱۳۳۴.....
۳۵۶.....	وظایف شهرسازی شهرداری‌ها.....
۳۵۷.....	درجه شهرداری‌های ایران.....
۳۵۷.....	عوامل مؤثر بر ضعف عملکرد شهرداری‌ها.....
۳۵۷.....	شورای اسلامی شهر.....
۳۵۷.....	وظایف شورای شهر.....
۳۵۸.....	وظایف دهیار.....
۳۵۸.....	استانداری.....
۳۵۸.....	وظایف معاونت امور عمرانی استانداری.....
۳۵۹.....	وظایف دفتر فنی، معاونت امور عمرانی استانداری‌ها.....
۳۵۹.....	اداره کل راه و شهرسازی استان.....
۳۶۰.....	وظایف اداره کل راه و شهرسازی استان.....
۳۶۰.....	شورای شهرسازی استان.....
۳۶۰.....	سایر عناصر مؤثر در مدیریت شهری.....
۳۶۴.....	الگوهای اداره شهر در کشورهای مختلف.....
۳۶۴.....	الگوی شهردار-شورا.....
۳۶۴.....	الگوی کمیسویی هیأت‌ها و کمیسیون‌ها.....
۳۶۴.....	الگوی مدیر شهر (شورا-مدیر شهر).....
۳۶۴.....	انتقال پایتخت.....
۳۶۶.....	حکمرانی و حکمروایی.....
۳۶۶.....	حکمرانی خوب.....
۳۶۶.....	ویژگی‌های حکمرانی خوب.....
۳۶۷.....	اهداف حکمرانی شهری خوب.....
۳۶۸.....	شاخص‌های حکمرانی خوب.....
۳۶۹.....	حکمروایی شهری.....
۳۷۰.....	آرمان شهر ایرانی.....
۳۷۱.....	تحول شهرنشینی در ایران.....

۳۱۳.....	ماتریس زمان‌بندی برنامه‌ها و اولویت‌بندی اقدام.....
۳۱۳.....	گونه‌شناسی و رویکردهای برنامه‌ها.....
۳۱۳.....	ماتریس وظایف ستادی.....
۳۱۳.....	کنش‌گران دخیل در فرایند بازآفرینی شهری پایدار.....
۳۱۳.....	شیوه‌نامه تعیین محله‌ها و محدوده‌های هدف بازآفرینی شهری.....
۳۱۸.....	تشریح رئوس کلی مطالعات بخش اول-مرحله اول.....
۱۳۹۷/۰۲/۳۰ مصوب	آیین‌نامه اجرایی برنامه ملی بازآفرینی شهری پایدار-مصوب.....
۳۲۱.....	

فصل بیست و دوم: محدوده‌های قانونی و حریم..... ۳۲۵

۳۲۵.....	تعاریف محدوده و حریم.....
۳۲۵.....	اقدامات شهرداری برای حریم شهر.....
۳۲۵.....	شیوه تعیین محدوده قانونی و حریم شهرها.....
۳۲۵.....	قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها- مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۴.....
۳۲۶.....	دستورالعمل اجرایی قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک- مصوب ۱۳۸۶/۰۹/۱۸.....
۳۳۰.....	ضوابط جلوگیری از افزایش محدوده شهرها.....
۳۳۲.....	تعیین محدوده و حریم روستاهای واقع در حریم شهرها.....
۳۳۲.....	چارچوب فرآیندهای مدیریت استراتژیک.....

فصل بیست و سوم: شهرهای جدید..... ۳۳۳

۳۳۳.....	شهر جدید.....
۳۳۳.....	برنامه‌ریزی شهرهای جدید.....
۳۳۳.....	مکانیابی شهرهای جدید.....
۳۳۵.....	انواع شهرهای جدید.....
۳۳۵.....	شهرهای جدید مستقل.....
۳۳۵.....	شهرهای جدید اقماری.....
۳۳۵.....	شهرهای جدید پیوسته.....
۳۳۵.....	شهرهای جدید صنعتی.....
۳۳۶.....	شهرهای شرکتی.....
۳۳۶.....	دوره شهرهای جدید.....
۳۳۶.....	پیشینه شهرهای جدید ایران.....
۳۳۷.....	فرآیند برنامه‌ریزی شهرهای جدید در ایران.....
۳۳۷.....	اهداف عمده شهرهای جدید پس از انقلاب.....
۳۳۸.....	سیاست و اهداف شهرهای جدید.....
۳۳۸.....	معیارهای مکانیابی پنج شهر جدید ناحیه شهری تهران (پردیس، هشتگرد، پرند، اندیشه و لتیان).....
۳۳۸.....	شهر جدید پردیس.....
۳۳۸.....	شاهین شهر.....
۳۳۸.....	شهر جدید پولادشهر.....
۳۳۸.....	شهرک‌های صنعتی.....
۳۳۹.....	ضوابط مکانیابی شهرهای جدید- مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۵.....
۳۴۰.....	قانون ایجاد شهرهای جدید- مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۱۶ مجلس شورای اسلامی.....
۳۴۱.....	آیین‌نامه اجرایی قانون ایجاد شهرهای جدید- مصوب ۱۳۸۲/۵/۱۵.....
۳۴۵.....	عناصر کلیدی سیمای شهر (نظریه کوین لینچ).....
۳۴۵.....	مثلث بوژوگاریه (تعیین نقش شهر).....

فصل بیست و چهارم: مدیریت و حکمروایی شهری..... ۳۴۶

۳۴۶.....	مدنیت و مدیریت شهری.....
۳۴۶.....	مشارکت و اداره شهرها.....
۳۴۷.....	پیشینه مدیریت شهری در ایران.....

۳۹۱	عناصر برنامه‌ریزی
۳۹۱	مفاهیم پایه برنامه‌ریزی
۳۹۲	نظام‌های شهری
۳۹۲	روش شاخص مرکزیت
۳۹۲	تکنیک‌های برنامه‌ریزی
۳۹۳	الگوی SWOT

فصل بیست و هفتم: انواع برنامه‌ریزی

۳۹۴	انواع برنامه‌ریزی
۳۹۴	برنامه‌ریزی محلی
۳۹۴	برنامه‌ریزی روستایی
۳۹۴	برنامه‌ریزی منطقه‌ای
۳۹۴	برنامه‌ریزی ملی
۳۹۵	برنامه‌ریزی بین‌المللی
۳۹۵	انواع برنامه از نظر مدت اجرا
۳۹۵	انواع برنامه‌ریزی از لحاظ تصمیم‌گیری
۳۹۵	برنامه‌ریزی تاکتیکی
۳۹۵	برنامه‌ریزی عملیاتی
۳۹۵	برنامه‌ریزی استراتژیک
۳۹۷	برنامه‌ریزی موجی غلتان
۳۹۷	برنامه‌ریزی خردمندانه
۳۹۸	برنامه‌ریزی پراگماتیسم
۳۹۸	برنامه‌ریزی ساختاری - راهبردی
۳۹۸	برنامه‌ریزی ارشادی و اجباری
۳۹۸	برنامه‌ریزی از پایین به بالا (غیر متمرکز)
۳۹۸	جدول موازنه برنامه‌ریزی

فصل بیست و هشتم: سرشماری عمومی نفوس و مسکن

۳۹۹	سرشماری دوزور (قانونی)
۳۹۹	سرشماری دو فاکتو (حاضر - مقیم)
۳۹۹	سرشماری در ایران
۳۹۹	تعاریف و مفاهیم سرشماری
۳۹۹	جمعیت (جامعه مورد سرشماری)
۳۹۹	خانوار معمولی
۴۰۰	خانوار معمولی ساکن
۴۰۰	خانوار معمولی غیر ساکن
۴۰۰	خانوار گروهی
۴۰۰	خانوار مؤسسه‌ای
۴۰۰	اقامتگاه معمولی
۴۰۰	شهر (نقطه شهری)
۴۰۰	آبادی (نقطه روستایی)
۴۰۰	جمعیت ساکن در نقاط شهری
۴۰۰	جمعیت ساکن در نقاط روستایی
۴۰۱	سرپرست خانوار
۴۰۱	باسواد
۴۰۱	کار
۴۰۲	شاغل
۴۰۲	بیکار
۴۰۳	جمعیت فعال اقتصادی
۴۰۳	جمعیت غیرفعال اقتصادی
۴۰۳	واحد مسکونی
۴۰۳	واحد مسکونی آپارتمانی
۴۰۴	آلونک، زاغه یا موارد مشابه

فصل بیست و پنجم: نظریه‌ها و مدل‌های برنامه‌ریزی

۳۷۲	نظریه اکولوژیکی
۳۷۲	نظریه قطب رشد
۳۷۴	نظریه راندینلی
۳۷۴	نظریه عملکرد شهری و توسعه روستایی (UFRD)
۳۷۶	نظریه مرکز - پیرامون
۳۷۷	نظریه نوسازی
۳۷۸	نظریه مدرن‌سازی
۳۷۸	نظریه حاشیه‌نشینی
۳۷۹	نظریه اقتصاد سیاسی
۳۷۹	نظریه «عامل رکودی» و «عامل تغییر دهنده»
۳۷۹	نظریه بازسازی الگوی مراکز جمعیتی
۳۸۰	نظریه مکان‌یابی (اقتصادی)
۳۸۰	نظریه سلسله مراتب سکونتگاهی
۳۸۰	نظریه قطب‌گریزی
۳۸۰	نظریه چرخش روند توسعه شهری
۳۸۰	نظریه قطب‌گریز ابرشهر
۳۸۰	نظریه توسعه روستا - شهر
۳۸۱	نظریه تمرکز شهری و منطقه‌ای
۳۸۲	نظریه کلان
۳۸۲	نظریه‌های خرد
۳۸۲	نظریه تحدید رشد ابرشهرها
۳۸۳	مدل‌های برنامه‌ریزی
۳۸۳	تعریف مدل
۳۸۳	مدل چشم‌اندازسازی
۳۸۳	مدل لایه‌ای یا هم‌پوشانی
۳۸۴	مدل الوت
۳۸۴	مدل سانفرانسیسکو
۳۸۴	مدل شبیه‌سازی شده شهری
۳۸۴	مدل CUFM
۳۸۴	مدل دورتموند
۳۸۴	مدل رتبه - اندازه
۳۸۵	مدل تحلیل سلسله مراتبی (AHP)
۳۸۵	مدل نابرابری‌های منطقه‌ای
۳۸۶	مدل (Allot) در برنامه‌ریزی کاربری اراضی
۳۸۶	مدل گرین - لاری
۳۸۶	روش ضریب مکانی
۳۸۷	مدل جاذبه
۳۸۷	مدل‌های مکانیابی
۳۸۷	مدل‌های تغییر کاربری زمین
۳۸۸	مدل اسکالوگرام گاتمن
۳۸۸	مدل خط مشی هاوارد
۳۸۸	مدل کانتر (مؤلفه‌های مکان)
۳۸۸	مدل ماتریس شهر پایدار
۳۸۸	مدل تاکسونومی عددی
۳۸۹	مدل تاپسیس
۳۸۹	نظریه فون تونن (کاربری زمین)

فصل بیست و ششم: مفاهیم و روش‌های برنامه‌ریزی

۳۹۰	ایدئولوژی برنامه‌ریزی
۳۹۰	تعاریف برنامه‌ریزی
۳۹۰	فرایند برنامه‌ریزی

- ۴۲۰..... نقش و عملکرد شهرها
- ۴۲۱..... تعیین نقش شهرهای ایران
- ۴۲۱..... روش اجرایی چانسی هاریس
- ۴۲۱..... روش یوزوگاریه و ژرژشاپو
- ۴۲۱..... مادرشهر
- ۴۲۲..... شهر فشرده
- ۴۲۳..... شهرهای هوشمند
- ۴۲۵..... شهرهای دانش
- ۴۲۶..... پایتخت دانش
- ۴۲۷..... شهر بازگانی
- ۴۲۷..... شهر صنعتی
- ۴۲۷..... شهر نظامی
- ۴۲۷..... شهر فرهنگی
- ۴۲۸..... شهر توریستی - تفریحی
- ۴۲۸..... شهر معدنی
- ۴۲۸..... شهر خوابگاهی
- ۴۲۸..... شهرهای مسلط
- ۴۲۹..... موقعیت استقرار شهرها
- ۴۲۹..... شهرهای کوهستانی
- ۴۲۹..... شهرهای پایکوهی
- ۴۳۰..... شهرهای واحه‌ای
- ۴۳۰..... شهرهای جلگه‌ای و ساحلی
- ۴۳۰..... توزیع شهرهای ایران برحسب ارتفاع از سطح دریا

فصل سی و دوم: شهرنشینی در ایران

- ۴۳۱..... شهرنشینی در دوره باستان
- ۴۳۱..... شهرنشینی زمان مادها و هخامنشیان
- ۴۳۱..... شهرنشینی زمان سلوکیان و اشکانیان (پارت‌ها)
- ۴۳۱..... شهرنشینی و شهرسازی زمان ساسانیان
- ۴۳۲..... شهرنشینی بعد از ورود اسلام تا حکومت صفویه
- ۴۳۳..... شهرنشینی دوره صفویه و قاجار
- ۴۳۳..... سیمای کالبدی شهرهای ایرانی - اسلامی
- ۴۳۳..... ارگ و بارو
- ۴۳۴..... مسجد جامع
- ۴۳۴..... کاروانسراها
- ۴۳۴..... اصول شهرسازی اسلامی
- ۴۳۵..... شهرنشینی بطئی در ایران
- ۴۳۵..... نسبت شهرنشینی
- ۴۳۵..... اشکال مطلوب و نامطلوب خیابان در سطوح شیب‌دار
- ۴۳۵..... ابعاد پارکینگ معلولین و خودروهای عادی

فصل سی و سوم: سبک‌های شهرسازی در ایران

- ۴۳۶..... عوامل شکل‌گیری شهرها
- ۴۳۶..... سبک‌های شهرسازی در دوران قبل از اسلام
- ۴۳۷..... سبک پارسی (قرن نهم تا چهارم ق.م)
- ۴۳۷..... میان سبک پارسی - هلنی (قرن سوم ق.م)
- ۴۳۸..... سبک پارتی
- ۴۳۹..... سبک‌های شهرسازی در دوران اسلامی
- ۴۳۹..... سبک خراسانی
- ۴۳۹..... سبک رازی
- ۴۴۰..... سبک آذری
- ۴۴۰..... مکتب اصفهان
- ۴۴۱..... سبک تهران

- ۴۰۴..... ملکی عرصه و اعیان / اعیان
- ۴۰۴..... مساحت زیربنای واحد مسکونی
- ۴۰۴..... اسکلت
- ۴۰۵..... نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵

فصل بیست و نهم: زیرساخت‌ها و تأسیسات شهری

- ۴۰۷..... زیرساخت‌های شهری
- ۴۰۸..... تأسیسات فاضلاب شهری
- ۴۰۸..... معیارهای مکان‌یابی محل دفن مواد جامد شهری
- ۴۰۸..... معیارهای مکان‌یابی کشتارگاه‌ها
- ۴۰۹..... ضوابط مکان‌یابی گورستان‌های شهری
- ۴۰۹..... مکان‌یابی بیمارستان‌ها
- ۴۰۹..... مکان‌یابی خانه‌های سالمندان
- ۴۱۰..... ایمنی شهری
- ۴۱۰..... مصارف آب شهری
- ۴۱۰..... مصرف آب در کاربری‌های عمومی و اداری
- ۴۱۱..... مقدار مصارف آب در فعالیت‌های صنعتی
- ۴۱۱..... سرانه مصرف آب
- ۴۱۱..... میزان تقاضا و مصرف آب
- ۴۱۱..... شبکه‌های آبرسانی
- ۴۱۲..... شبکه فاضلاب شهری
- ۴۱۲..... الگوی شعاعی شبکه فاضلاب شهری
- ۴۱۲..... الگوی عمودی شبکه فاضلاب شهری
- ۴۱۲..... الگوی تقاطعی شبکه فاضلاب شهری
- ۴۱۲..... الگوی بادبزی شبکه فاضلاب شهری
- ۴۱۲..... الگوی ناحیه‌ای شبکه فاضلاب شهری
- ۴۱۳..... حریم تأسیسات شهری
- ۴۱۳..... جزیره حرارتی شهری
- ۴۱۴..... پدیده وارونگی هوا یا اینورژن
- ۴۱۴..... پهنه‌های قهوه‌ای
- ۴۱۵..... فرونشست‌ها
- ۴۱۶..... تونل مشترک شهری

فصل سی‌ام: الگوهای شهرسازی

- ۴۱۷..... الگوی خطی
- ۴۱۷..... الگوی خوشه‌ای
- ۴۱۷..... الگوی سلسله مراتبی
- ۴۱۷..... شهرهای ستاره‌ای
- ۴۱۷..... شهرهای اقماری
- ۴۱۸..... شهر لبه‌ای
- ۴۱۸..... شهر افقی
- ۴۱۸..... شهر متراکم
- ۴۱۸..... شهر اکولوژیک (Eco-City)
- ۴۱۹..... شهر درون‌گرا
- ۴۱۹..... شهر آشیانه‌ای
- ۴۱۹..... شهر پایدار (Sustainable City)
- ۴۱۹..... شهر سالم (Healthy City)
- ۴۱۹..... شهر سبز
- ۴۱۹..... شهر فراگیرنده
- ۴۱۹..... رشد هوشمند شهری

فصل سی و یکم: نقش و عملکرد شهرها

- ۴۲۰..... کارکردهای شهری

۴۵۹.....	انتخاب کارشناس
۴۵۹.....	قرار کارشناسی دادگاه
۴۵۹.....	انواع کارشناسی (یک نفره، سه نفره، پنج نفره، نه نفره، یازده نفره)
۴۶۰.....	سوگند کارشناس
۴۶۰.....	وظایف کارشناس
۴۶۱.....	ایزار کارشناسی
۴۶۱.....	الزامات نظریه کارشناسی
۴۶۱.....	مطالعه پرونده
۴۶۱.....	اجرای قرار کارشناسی
۴۶۲.....	گزارش کارشناسی
۴۶۲.....	اعلام نظر کارشناسی
۴۶۲.....	حق الزحمه کارشناسی
۴۶۲.....	دریافت هزینه های کارشناسی
۴۶۳.....	تخلفات و مجازات های انتظامی کارشناسان
۴۶۴.....	مسئولیت انتظامی کارشناسان
۴۶۴.....	موارد استکفاف از کارشناسی
۴۶۵.....	نمونه قرار ارجاع امر به کارشناس
۴۶۵.....	نمونه قرار ارجاع امر به هیأت کارشناسان
۴۶۵.....	قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب - در امور مدنی / فصل
۴۶۷.....	دهم / مبحث ششم / رجوع به کارشناس

فصل سی و ششم: مقررات ملی ساختمان

۴۶۸.....	ترویج ارزش های ایرانی - اسلامی در طراحی و ساخت بنا
۴۶۹.....	دسته بندی ساختمان ها از نظر تعداد طبقات
۴۶۹.....	ارتفاع مجاز گروه های ساختمانی
۴۷۰.....	الزامات کلی ساخت و قرار گیری ساختمان
۴۷۰.....	الزامات شکل، حجم و نمای ساختمان
۴۷۰.....	الزامات پیش آمدگی های مجاز در معابر عمومی
۴۷۱.....	پیش آمدگی های مجاز ساختمان ها در داخل محدوده مالکیت
۴۷۱.....	الزامات پیش آمدگی زیرزمین
۴۷۱.....	محدودیت پیش آمدگی ها در ساختمان
۴۷۲.....	الزامات عمومی توقفگاه های خودرو
۴۷۳.....	پدافند غیرعامل
۴۷۳.....	تهدیدها در پدافند غیرعامل
۴۷۳.....	پدافند غیرعامل در شهرسازی
۴۷۳.....	سطوح عملکرد ساختمان ها در پدافند غیرعامل
۴۷۴.....	ملاحظات معماری و محوطه در پدافند غیرعامل
۴۷۵.....	ملاحظات برنامه ریزی و طراحی محوطه در پدافند غیرعامل
۴۷۵.....	جانمایی ساختمان در پدافند غیرعامل
۴۷۵.....	فضاهای باز پیرامون ساختمان در پدافند غیرعامل
۴۷۶.....	ورودی مجموعه های زیستی در پدافند غیرعامل
۴۷۶.....	دسترسی مجموعه های زیستی در پدافند غیرعامل
۴۷۶.....	طراحی حجم ساختمان در پدافند غیرعامل
۴۷۶.....	مسیرهای حرکت در پدافند غیرعامل
۴۷۶.....	فضاهای امن در پدافند غیرعامل

فصل سی و هفتم: قوانین حاکمیتی

۴۷۸.....	اصولی از قانون اساسی
۴۸۰.....	موادی از قانون مدنی
۴۸۵.....	موادی از قانون مسئولیت مدنی
۴۸۶.....	موادی از قانون مجازات اسلامی

۴۴۲.....	الگوی تهران
۴۴۴.....	کنگره ها و بیانیه های شهرسازی
۴۴۴.....	منشور آتن ۱۹۳۳
۴۴۵.....	زیستگاه دو (موسوم به هئیتات ۲)
۴۴۵.....	اسکان بشر ۲ (اجلاس شهر)
۴۴۵.....	سلسله مراتب دسترسی (شبکه ارتباطی)

فصل سی و چهارم: بلند مرتبه سازی

۴۴۶.....	عوامل مؤثر بر تسریع بلند مرتبه سازی
۴۴۶.....	مکان یابی ساختمان های بلند
۴۴۷.....	محدودیت های بلندمرتبه سازی
۴۴۷.....	تعیین حد ارتفاع
۴۴۷.....	پارامترهای تعیین ارتفاع حداکثر
۴۴۷.....	تعیین حد ارتفاعی مسطح
۴۴۷.....	تعیین حد ارتفاعی به نسبت عرض خیابان
۴۴۷.....	تعیین حد ارتفاعی از طریق خط شیبدار
۴۴۷.....	تعیین حد ارتفاعی از طریق مقاطع عرضی
۴۴۸.....	تعیین حد ارتفاعی از طریق حجم بنا
۴۴۸.....	تعیین حد ارتفاعی از طریق حجم بنا و عرض خیابان
۴۴۸.....	پارامترهای تعیین محدودیت های ارتفاعی
۴۴۸.....	روش های کنترل ارتفاع
۴۴۹.....	روش گاباری
۴۴۹.....	روش سطح اشغال زمین و طبقات
۴۴۹.....	روش سطح فضای باز
۴۵۰.....	روش سطح آشکاری آسمان
۴۵۰.....	مزایای منطقه بندی ارتفاعی
۴۵۰.....	روش ها و ابزارهای حفظ دسترسی به آفتاب
۴۵۱.....	محدودیت های ارتفاع
۴۵۱.....	عقب نشینی
۴۵۱.....	ارتفاع مشروط
۴۵۱.....	زوایای تابش خورشید
۴۵۱.....	زوایای دید
۴۵۱.....	فواصل ساختمان های مرتفع

فصل سی و پنجم: مباحث ثبتی و کارشناسی

۴۵۲.....	تعیین مساحت زمین از روی نقشه
۴۵۲.....	انواع مقیاس و نحوه محاسبه
۴۵۳.....	محاسبه مقیاس عکس هوایی
۴۵۳.....	خطوط منحنی میزان
۴۵۳.....	مشخصات خطوط منحنی میزان
۴۵۳.....	جهت شمال
۴۵۴.....	گرای یا آزیموت
۴۵۴.....	رنگ های نقشه
۴۵۴.....	محاسبه شیب بین دو نقطه
۴۵۴.....	نقشه
۴۵۴.....	نقشه های کاداستر (نقشه های ثبت املاک)
۴۵۵.....	نقشه های شهری و شهرسازی
۴۵۵.....	تعاریف و مفاهیم ثبتی
۴۵۶.....	حقوق ثبت
۴۵۶.....	ارزیابی املاک
۴۵۸.....	مباحث کارشناسی رسمی
۴۵۸.....	مسائل کارشناسی
۴۵۹.....	روش های ارجاع به کارشناس

موادی از قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده، مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۲) ۴۸۸

فصل سی و هشتم: قوانین و مقررات ۴۹۰

- موادی از قانون شهرداری‌ها- مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱ ۴۹۰
- قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۴۹۷
- قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها ۴۹۸
- موادی از قانون نوسازی و عمران شهری- مصوب ۱۳۴۷/۰۹/۰۷ ۴۹۹
- لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت- مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۱۷ ۵۰۵
- قانون نحوه تقویم ابنیه، املاک و اراضی مورد نیاز شهرداری‌ها- مصوب ۱۳۷۰/۰۷/۲۸ ۵۰۸
- قانون تعیین تکلیف اراضی واگذاری دولت و نهادهای- مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۱۵ ۵۰۸
- لایحه قانونی راجع به جلوگیری از تصرف و تملک اراضی متعلق به دولت- مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۰۶ ۵۰۸
- موادی از قانون زمین شهری- مصوب ۱۳۶۶/۰۶/۲۲ ۵۰۹
- موادی از آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری ۵۱۱
- موادی از قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها ۵۱۴
- موادی از آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها ۵۱۶
- لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها- مصوب ۱۳۵۹/۰۳/۰۳ ۵۲۱
- و اصلاحیه ۱۳۸۷/۱۲/۱۴ ۵۲۱
- قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری- مصوب ۱۳۶۲/۰۴/۱۵ با اصلاحات بعدی ۵۲۲
- قانون جامع حدنگار (کاداستر) کشور ۵۲۴
- آیین‌نامه اجرایی قانون جامع حدنگار (کاداستر) کشور ۵۲۶
- موادی از قانون تعیین حریم حفاظتی- امنیتی اماکن و تأسیسات کشور ۵۲۷
- موادی از آیین‌نامه استفاده از اراضی، احداث بنا و تأسیسات در خارج از حریم شهرها ۵۲۸
- آیین‌نامه مربوط به بستر و حریم رودخانه‌ها، انهار، مسیل‌ها، مرداب‌ها، برکه‌های طبیعی و شبکه‌های آب‌رسانی ۵۲۹
- موادی از حریم خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق ۵۳۲
- قانون منع احداث بنا و ساختمان در طرفین خطوط لوله انتقال گاز- مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۳۱ ۵۳۳
- موادی از قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن- مصوب ۱۳۴۹/۰۳/۳۰ ۵۳۴
- موادی از قانون کف‌بزه‌های مربوط به راه‌آهن- مصوب ۱۳۲۰/۰۱/۳۱ ۵۳۵
- موادی از آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۱۷ اصلاحی قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن- مصوب ۱۳۸۱/۱۱/۱۶ ۵۳۵
- موادی از آیین‌نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۱۷ اصلاحی قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن- مصوب ۱۳۸۱/۱۱/۱۶ ۵۳۶
- ضوابط حریم ساختمان‌های میراث فرهنگی ۵۳۷
- ضوابط حریم درجه ۱ ساختمان‌های ثبت شده میراث فرهنگی ۵۳۷
- ضوابط حریم درجه ۲ ساختمان‌های ثبت شده میراث فرهنگی ۵۳۸
- حریم فرودگاه‌ها ۵۳۸
- قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن- مصوب ۱۳۶۵/۰۹/۳۰ ۵۳۸
- قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور- مصوب ۱۳۶۷/۰۲/۰۱ ۵۳۹
- قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری- مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۲۳ ۵۴۱
- قانون تشکیل وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی- مصوب ۱۳۹۸/۰۴/۲۴ ۵۴۲
- فصل سی و نهم: تشکیلات شهرسازی و معماری ایران ۵۴۳
- تأسیس وزارت آبادانی و مسکن ۵۴۳

- بانک ساختمانی وزارت آبادانی و مسکن ۵۴۳
- تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن ۵۴۴
- تأسیس سازمان عمران اراضی ۵۴۴
- تأسیس سازمان زمین شهری ۵۴۴
- تشکیل وزارت راه و شهرسازی ۵۴۴
- تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۵۴۴
- وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۵۴۵
- دستگاه‌های عضو شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۵۴۵
- کمیته فنی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۵۴۵
- وظایف دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ۵۴۶

فصل چهلم: مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ۵۴۷

- ضوابط حفظ حریم و اراضی مجاور راه‌ها- مصوب ۱۳۶۸/۰۳/۰۱ ۵۴۷
- اصول کلی بررسی و مکانیابی شهرهای جدید- مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۰۴ ۵۴۸
- منظور کردن دوره ۱۰ ساله در طرح‌های جامع و حریم تصفیه‌خانه‌های فاضلاب- مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۱۸ ۵۴۸
- طراحی مسیر مخصوص عبور دوچرخه- مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۵ ۵۴۸
- تصویب طرح‌های جامع شهرهای با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر- مصوب ۱۳۶۹/۰۵/۰۸ ۵۴۸
- ضوابط شهرسازی و ساختمانی در طول تهیه تا زمان تصویب طرح‌های هادی، جامع و تفصیلی- مصوب ۱۳۷۰/۱۰/۰۹ ۵۴۸
- ضوابط و مقررات منطقه‌بندی مسکونی شهرها به مجتمع آپارتمانی، چند خانواری و تک واحدی ۵۴۹
- ضوابط تعیین مقدار زمین مورد نیاز مؤسسات آموزش عالی- مصوب ۱۳۷۱/۰۳/۲۵ ۵۴۹
- ضوابط شهرسازی و معماری در ارتباط با قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها ۵۵۰
- ضوابط مربوط به تعیین مقدار زمین مورد نیاز مؤسسات آموزش عالی- مصوب ۱۳۷۱/۰۶/۲۳ ۵۵۰
- ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای عبور و مرور معلولین- مصوب ۱۳۷۸/۰۹/۲۲ ۵۵۱
- الگوی سطح‌بندی مناطق و مراکز روستایی و استانداردها و ضوابط ارائه خدمات روستایی کشور ۵۵۲
- ضوابط تهیه طرح‌های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی- مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۱۷ ۵۵۵
- ضوابط و مقررات مکانیابی مساجد- مصوب ۱۳۸۷/۰۵/۰۷ ۵۵۶
- ضوابط و مقررات ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری- مصوب ۱۳۸۷/۰۹/۲۵ ۵۵۸
- تعریف مجموعه شهری و شاخص‌های آن- مصوب ۱۳۸۸/۰۱/۳۱ ۵۶۲
- تفویض اختیار تصویب طرح‌های جامع شهرهای با جمعیت کمتر از ۱۰۰۰۰۰ نفر- اصلاحیه مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۰۵ ۵۶۵
- ضوابط کلی مطالعات امکان‌سنجی، مکانیابی و احداث باغستان‌های کشور- مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۱۷ ۵۶۷
- تدقیق تعاریف و مفاهیم کاربری‌های شهری و تعیین سرانه آنها- مصوب ۱۳۸۹/۰۳/۱۰ ۵۶۸
- محاسبه سطح مورد نیاز گورستان ۵۷۳
- شرح خدمات تهیه طرح امکان‌سنجی، مکانیابی و احداث باغستان‌های کشور- مصوب ۱۳۸۹/۰۵/۰۴ ۵۷۴
- دستورالعمل نحوه تعیین آستانه‌های مغایرت اساسی طرح‌های توسعه و عمران شهری- مصوب ۱۳۹۴/۰۶/۳۰ ۵۷۸
- شرح خدمات طرح‌های هادی روستایی و منظومه‌های روستایی- مصوب ۱۳۹۴/۰۹/۰۹ ۵۷۹

❖ ابلاغ دستورکار و راهنمای ارزیابی ایمنی و بهسازی ساختمان‌های موجود؛ ابلاغیه ۱۴۰۳/۰۵/۲۷ ۶۴۷

فصل چهارم و یکم: شهرسازی برای افراد معلول جسمی - حرکتی ۶۴۸

❖ تعاریف و مفاهیم ضوابط و مقررات ویژه افراد معلول.....	۶۴۸
❖ ضوابط شهرسازی برای افراد معلول جسمی - حرکتی.....	۶۴۹
■ عرض پیاده‌رو.....	۶۴۹
■ کفسازی پیاده‌رو.....	۶۵۰
■ نشانگرهای لمسی سطح پیاده‌رو.....	۶۵۰
■ شیب پیاده‌رو.....	۶۵۰
■ موانع پیاده‌رو.....	۶۵۰
■ رمپ جدول.....	۶۵۱
■ پله‌های معابر.....	۶۵۱
■ پل‌های ارتباطی بین پیاده‌رو و سواره‌رو.....	۶۵۱
■ محل عبور عابر پیاده در سواره‌رو.....	۶۵۱
■ توقفگاه خودرو.....	۶۵۲
■ ایستگاه‌های حمل و نقل عمومی.....	۶۵۲
■ تجهیزات و مبلمان شهری.....	۶۵۲
❖ ضوابط طراحی معماری برای افراد دارای معلولیت.....	۶۵۳
■ ضوابط طراحی و مناسب‌سازی ساختمان‌های عمومی.....	۶۵۳
❖ ضوابط خاص تصرف‌ها برای افراد دارای معلولیت.....	۶۵۷
■ مسکونی نظامیان.....	۶۵۷
■ تصرف‌های تجمعی.....	۶۵۷
■ مراکز بهداشتی، درمانی و آسایشگاهی.....	۶۵۷
■ رستوران و چاپخانه.....	۶۵۸
■ هتل‌ها.....	۶۵۸
■ مراکز تجاری.....	۶۵۸
■ کتابخانه‌ها.....	۶۵۸
■ اماکن ورزشی.....	۶۵۸
■ مراکز مذهبی و مساجد.....	۶۵۹
■ مراکز فرهنگی.....	۶۵۹
■ پایانه‌های حمل و نقل.....	۶۵۹
■ ساختمان‌های آموزشی.....	۶۵۹
■ بوستان‌ها و زمین بازی.....	۶۵۹
❖ ضوابط طراحی و مناسب‌سازی ساختمان‌های مسکونی.....	۶۶۰
■ مجتمع‌های مسکونی.....	۶۶۰
■ اتاق‌ها.....	۶۶۰
■ آشپزخانه.....	۶۶۰
■ انباری.....	۶۶۰

فصل چهارم و دوم: برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی ... ۶۶۱

❖ برنامه اول توسعه.....	۶۶۱
❖ برنامه دوم توسعه.....	۶۶۱
❖ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۷۱ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی - مصوب ۱۳۷۴/۹/۵.....	۶۶۲
❖ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۶۸ قانون بودجه سال ۳۷۶ کل کشور - مصوب ۱۳۷۶/۱/۳۱ هیأت وزیران.....	۶۶۲
❖ برنامه سوم توسعه.....	۶۶۳
❖ برنامه چهارم توسعه.....	۶۶۹
❖ قانون برنامه پنجم توسعه (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰).....	۶۷۴
❖ قانون برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰ - ۱۳۹۶).....	۶۸۰
❖ برنامه هفتم پیشرفت.....	۶۸۶

❖ گرم شدن هوای زمین و تأثیر آن بر پهنه‌های سکونتگاهی ایران - مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۰۳.....	۵۷۹
❖ اصول شهرسازی یا فنی یا بهداشتی - مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۲۲.....	۵۸۰
❖ سند پهنه‌بندی حریم - مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۸.....	۵۸۰
❖ ضوابط عام طرح جامع ناحیه - مصوب ۱۳۹۶/۰۱/۲۸.....	۵۸۱
❖ طرح مطالعاتی بررسی، نقد و آسیب‌شناسی نحوه تفکیک اراضی شهری در توده‌گذاری (۴۰ - ۴۰) - مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۲۲.....	۵۸۲
❖ سند توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی - مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۲۲.....	۵۸۳
❖ تهیه و تدوین دستورالعمل تشخیص بناهای شاخص و گردش کار تصویب آنها - مصوب ۱۳۹۶/۰۸/۰۸.....	۵۸۴
❖ حریم گسل‌های زلزله شهرهای ایران - مصوب ۱۳۹۷/۰۲/۰۳.....	۵۸۸
❖ تشکیل کمیته اعتدالی معماری ایران - مصوب ۱۳۹۷/۰۲/۳۱.....	۵۸۸
❖ نهادینه‌سازی رویکرد عدالت جنسیتی در سیاست‌های سازمان‌ها و نهادهای مؤثر در مدیریت توسعه سکونتگاه‌های کشور - مصوب ۱۳۹۷/۰۴/۱۱.....	۵۹۰
❖ سند ملی حفاظت و حراست از گورستان‌های تاریخی - مصوب ۱۳۹۷/۰۵/۰۸.....	۵۹۰
■ پیوست سند ملی حفاظت و حراست از گورستان‌های تاریخی ایران.....	۵۹۰
بخش اول: تعاریف.....	۵۹۱
بخش دوم: مستندنگاری، شناسایی و ارزیابی دقیق.....	۵۹۲
بخش سوم: اصول بنیادین.....	۵۹۳
بخش پنجم: مدیریت یکپارچه و اقدامات قانونی.....	۵۹۵
بخش ششم: اطلاع‌رسانی، ترغیب و آموزش.....	۵۹۶
بخش هفتم: همکاری‌های بین‌المللی.....	۵۹۷
❖ سامانه مدیریت فرایند کمیسیون ماده ۵.....	۵۹۷
❖ ضوابط عام بلند مرتبه‌سازی - مصوب ۱۳۹۷/۰۷/۱۶.....	۵۹۸
■ ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران.....	۵۹۸
❖ تبیین سیاست‌های بازآفرینی شهری (ارتقای قابلیت زیست‌پذیری و کیفیت زندگی شهری در محدوده‌های هدف) - مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۲۸.....	۶۰۸
❖ دستورالعمل ترویج شهرک‌سازی کشور، مصوب ۱۳۹۹/۰۲/۰۸.....	۶۱۰
پیوست شماره ۱: تعریف انواع شهرک‌های تخصصی.....	۶۲۴
پیوست شماره ۲: مراجع تصویب و صدور مجوز شهرک.....	۶۲۵
پیوست شماره ۳: کاربری‌های قابل استقرار در شهرک‌های تخصصی.....	۶۲۶
❖ اصلاحیه ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران؛ مصوب ۱۳۹۹/۰۷/۲۱.....	۶۲۷
اصول و احکام کلی.....	۶۲۷
❖ ضوابط و مقررات مکان‌یابی سایت‌های مجتمع‌های قضایی؛ در طرح‌های تفصیلی شهرها، مصوب ۱۴۰۰/۰۷/۲۶.....	۶۳۲
❖ نحوه اعمال حقوق مالکانه در املاک واقع در طرح‌های دولتی؛ مصوب ۱۴۰۱/۰۱/۲۲.....	۶۳۳
❖ سیاست‌ها و ضوابط تشویقی کالبدی متضمن نوسازی محله‌ای در بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، مصوب ۱۴۰۱/۰۶/۲۱.....	۶۳۴
■ سیاست‌های تشویقی متضمن نوسازی محله‌ای در بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری.....	۶۳۴
❖ دستورالعمل عمومی طراحی و ساخت طرح‌های مسکن حمایتی؛ مصوب ۱۴۰۲/۱۲/۲۱.....	۶۳۶
■ دستورالعمل عمومی طراحی و ساخت طرح‌های مسکن حمایتی.....	۶۳۷
❖ ضوابط عمومی نمای بناهای شهری؛ مصوب ۱۴۰۲/۱۲/۲۱.....	۶۴۰
■ ضوابط عمومی طراحی نمای بناهای شهری.....	۶۴۱
❖ طرح ویژه بافت پیرامون دانشگاه تهران؛ ۱۴۰۳/۰۲/۱۰.....	۶۴۴
❖ مجموع راهکارهای تشویقی با هدف احیاء و تقویت سکونت در محدوده بافت‌های تاریخی - فرهنگی کشور؛ مصوب ۱۴۰۳/۰۵/۰۱.....	۶۴۴

- ۶۹۹..... عوامل تعیین کننده برنامه حمل و نقل شهری
- ۷۰۰..... نظریات هانری لوفور (نظریه حق به شهر و تولید فضا)
- ۷۰۰..... فضاهای شهری (جلوخان)
- شرح خدمات مهندسان شهرساز در ساختمان سازی (طراحی انطباق شهری ساختمان)
- ۷۰۱..... آشنایی با دیوان عدالت اداری
- ۷۰۲..... شیوه رسیدگی در شعب دیوان عدالت اداری
- ۷۰۲..... دستور موقت دیوان عدالت اداری
- ۷۰۲..... تعداد شعب دیوان عدالت اداری
- ۷۰۲..... رسیدگی به آراء خلاف بین شرع یا قانون
- ۷۰۲..... اجرای احکام دیوان عدالت اداری
- ۷۰۳..... موادی از قانون دیوان عدالت اداری، مصوب ۱۴۰۲/۰۲/۱۰
- ۷۰۴..... روابط ریاضی مرتبط با برنامه‌ریزی شهری
- ۷۰۷..... واژگان شهرسازی و برنامه‌ریزی شهری

فصل چهارم: پاسخ سؤالات آزمون کارشناسی رسمی

- ۷۰۸..... آزمون کارشناسی رسمی دادگستری - شهریور ماه ۱۳۸۴
- ۷۱۲..... آزمون کارشناسی رسمی دادگستری / آبان ماه ۱۳۹۵
- ۷۲۳..... آزمون کارشناسی رسمی دادگستری / دی ماه ۱۳۹۸

- ۶۸۷..... مسکن حمایتی
- ۶۸۹..... مسکن روستایی
- ۶۸۹..... مسکن بافت فرسوده و ناکارآمد شهری
- ۶۹۰..... سایر روش‌های ساخت
- ۶۹۱..... تأمین منابع مالی
- ۶۹۲..... ارتقای بهره‌وری

فصل چهل و سوم: تکمیل، ضامم و الحاقات

- ۶۹۳..... شرح خدمات طرح‌های شهرسازی
- ۶۹۳..... ژئومورفولوژی
- ۶۹۴..... قانون مالیات‌های مستقیم
- اصلاحیه عوارض صدور پروانه و تفکیک اراضی (مصوب جلسه ۴۳ مورخه ۱۳۸۲/۱۱/۵ شورای اسلامی شهر تهران)
- ۶۹۵..... جریان نوشهرگرایی
- ۶۹۵..... بند (د) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور
- تصویب مواردی به منظور ترفیع حال کارکنان دولت - مصوب اسفند ماه ۱۳۶۴
- ۶۹۶..... جریان نوشهرگرایی
- ۶۹۷..... آموزش و حقوق شهروندی
- ۶۹۸..... نیازهای اصلی پیاده‌ها
- ۶۹۹..... مغایرت‌های طرح هادی

لطفاً جهت دریافت اصلاحات یا الحاقات احتمالی
این کتاب به سایت انتشارات نوآور مراجعه فرمایید.

Noavarpub.com

به نام خداوند لوح و قلم
خدايي که داننده رازهاست

حقيقت نگار وجود و عدم
نخستين سرآغاز آغازهاست

با توجه به اینکه برنامه‌ریزی شهری، یک رشته بین رشته‌ای است لذا منابع آن نیز به همین دلیل دارای گستره و تنوع زیاد بوده و از قانون اساسی تا جزئی‌ترین نکات شهری و شهرسازی را شامل می‌گردد. بر همین اساس و با عنایت به نمونه سؤالات موجود در این زمینه، در رابطه با حداقل منابع ممکن جهت مطالعه و آمادگی آزمون‌های کارشناسی رسمی رشته برنامه‌ریزی شهری؛ می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- * قانون مدنی
- * قانون اساسی
- * قوانین تملک
- * قانون شهرداری
- * برنامه‌های عمرانی
- * قوانین زمین شهری
- * قانون مجازات اسلامی
- * قوانین و مقررات ثبتی
- * ارزیابی و قیمت‌گذاری
- * قانون شوراهاى اسلامى
- * آشنایی با واژگان حقوقی
- * قوانین و مقررات آپارتمانی
- * حقوق شهری و شهرسازی
- * قانون نوسازی و عمران شهری
- * قوانین و مقررات سیما و منظر
- * قوانین و مقررات بلند مرتبه‌سازی
- * قوانین و مقررات بافت‌های فرسوده
- * طرح‌های کالبدی و آمایش سرزمین
- * قوانین و مقررات حفظ کاربری اراضی
- * ضوابط و مقررات تفکیک و آماده‌سازی
- * قراردادهای تهیه طرح‌های توسعه شهری
- * مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری
- * مقررات ملی ساختمان مباحث (۲-۴-۲۰-۲۱)
- * طرح‌های توسعه شهری (جامع - تفصیلی - هادی)
- * برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی پنج ساله
- * ضوابط و مقررات مناسب‌سازی محیط شهری برای معلولان
- * نشریات و بخشنامه‌های برنامه و بودجه در رابطه با شهرسازی
- * کمیسیون‌های (ماده ۵۵ - ماده ۷۷ - ماده ۹۹ - ماده ۱۰۰) قانون شهرداری
- * کمیسیون ماده ۵ قانون شورای عالی شهرسازی و معماری و کمیسیون ماده ۱۲ قانون زمین شهری
- * مسائل شهرسازی از قبیل تراکم/ خانوار/ جمعیت/ آستانه خدمات/ سرانه‌های شهری/ انواع کاربری/ بافت‌های
- ناکارآمد/ مسکن اجتماعی/ اشرافیت/ توزیع و پراکنش کاربری‌ها

محمد عظیمی آقداش

کارشناس رسمی دادگستری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَ يَسِّرْ لِي أَمْرِي وَ اَمْلُءْ عَقْدَهُ مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي

پروردگارا سینه‌ام را گشاده‌دار، و کار را بر من آسان کن، گره از زبانم بگشای تا سخنم را درک کنند.

در راستای مدون و مکتوب نمودن مطالب مرتبط با رشته برنامه‌ریزی شهری بر آن شدیم تا کتاب درسنامه کارشناسان رسمی رشته برنامه‌ریزی شهری، ویژه آزمون‌های قوه قضائیه و دادگستری را با عنایت حضرت حق و توجهات قائم آل محمد آقا امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و الطاف شمس‌الشموس ضامن آهو سلطان خراسان آقا علی‌ابن موسی‌الرضا علیه‌السلام، در ۴۲ فصل و ۷۲۰ صفحه تهیه و تدوین نموده و در هم زمان با ۲۸ صفر سال ۱۴۴۱ هجری قمری با کسب اجازه از محضر مبارک پیامبر مهر و رحمت رسول خدا محمد مصطفی صلی‌الله علیه و آله و سلم، اثر حاضر را به ساحت مقدس بارگاه ملکوتی و بی‌نام و نشان امام مهربانی‌ها کریم اهل بیت آقا امام حسن مجتبی علیه‌السلام تقدیم نمائیم.

آمید آن که مقبول درگاه حضرتش بیفتد و مورد استفاده و پسند داوطلبان ارجمند در آزمون‌های کارشناسی رسمی رشته برنامه‌ریزی شهری باشد.

آرزوی سربلندی و سرافرازی و عزت و عظمت برای همه ایران و ایرانی
۵ آبان ماه ۱۳۹۶ خورشیدی مصادف با ۲۸ صفر ۱۴۴۱ هجری قمری

نشانگر سابقه آزمونی [♦]: مواد و بندهایی که در آزمون‌های ادوار گذشته (۱۳۸۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۸) مبنای طرح سؤال بوده‌اند، جهت راهبری تمرکز داوطلبان ارجمند، با نشانگر [♦] متمایز گردیده‌اند.

ویرایش - مهر ماه ۱۴۰۵ شمسی

محمد عظیمی آقداش

کارشناس رسمی دادگستری

رئوس فهرست مندرجات کتاب درسنامه آزمون‌های کارشناسی رسمی رشته برنامه‌ریزی شهری

فصل اول	تعاریف و مفاهیم
فصل دوم	نظریه‌های توسعه شهری
فصل سوم	برنامه‌ریزی شهری
فصل چهارم	انواع طرح‌های توسعه
فصل پنجم	فرآیند بررسی و تصویب طرح‌های توسعه شهری
فصل ششم	سابقه طرح‌های توسعه شهری
فصل هفتم	تحقق‌پذیری طرح‌های توسعه شهری
فصل هشتم	کاربری‌های اراضی شهری
فصل نهم	کاربری‌های سبز
فصل دهم	کاربری‌های صنعتی
فصل یازدهم	تقسیمات کالبدی
فصل دوازدهم	تراکم‌های شهری
فصل سیزدهم	سرانه‌های شهری
فصل چهاردهم	آماده‌سازی زمین
فصل پانزدهم	تفکیک و افراز و پروانه‌های ساختمانی
فصل شانزدهم	جمعیت شهری
فصل هفدهم	مسکن شهری
فصل هجدهم	بافت‌های شهری
فصل نوزدهم	سکونتگاه‌های غیررسمی
فصل بیستم	بهسازی و نوسازی شهری
فصل بیست و یکم	بازآفرینی شهری
فصل بیست و دوم	محدوده‌های قانونی و حریم
فصل بیست و سوم	شهرهای جدید
فصل بیست و چهارم	مدیریت و حکمروایی شهری
فصل بیست و پنجم	نظریه‌ها و مدل‌های برنامه‌ریزی
فصل بیست و ششم	مفاهیم و روش‌های برنامه‌ریزی
فصل بیست و هفتم	انواع برنامه‌ریزی
فصل بیست و هشتم	سرشماری عمومی نفوس و مسکن
فصل بیست و نهم	زیرساخت‌ها و تأسیسات شهری
فصل سی‌ام	الگوهای شهرسازی
فصل سی و یکم	نقش و عملکرد شهرها
فصل سی و دوم	شهرنشینی در ایران
فصل سی و سوم	سبک‌های شهرسازی در ایران
فصل سی و چهارم	بلندمرتبه‌سازی
فصل سی و پنجم	مباحث ثبتی و کارشناسی
فصل سی و ششم	مقررات ملی ساختمان
فصل سی و هفتم	قوانین حاکمیتی
فصل سی و هشتم	قوانین و مقررات
فصل سی و نهم	تشکیلات شهرسازی و معماری ایران
فصل چهلم	مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری
فصل چهل و یکم	شهرسازی برای افراد معلول جسمی - حرکتی
فصل چهل و دوم	برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی
فصل چهل و سوم	تکمیل، ضوابط و الحاقات
فصل چهل و چهارم	پاسخ سؤالات آزمون‌های کارشناسی رسمی

نشر نوآور ضمن ارج نهادن و قدردانی از اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارت بنابه تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آن‌ها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب، با غلط‌های محتوایی و املائی برخورد نمودید، لطفاً این موارد را در کتاب و یا برگه جداگانه‌ای یادداشت نمایید و به صورت عکس، به همراه ذکر نام و شماره تماس خود، از طریق منوی بالای سایت نوآور، قسمت پشتیبانی (تیکت) و یا اسکن کردن بارکد زیر به واحد علمی ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب، اعمال و اصلاح گردد و باعث هرچه پربارتر شدن محتوای کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، پس از بررسی کارشناسان نوآور، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشد، متناسب با میزان موارد ارسال شده، به رسم ادب و قدرشناسی، کد تخفیفی جهت خرید کتاب‌های نشر نوآور به شما ارائه می‌شود.

همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از هرگونه پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه کارهای شما عزیزان در راستای بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند. در همین راستا از طریق پشتیبانی سایت (تیکت) با ما در ارتباط باشید.

QR Code Scan

دسترسی سریع به پشتیبانی (تیکت)
واحد علمی - گزارش اصلاحات

فصل اول

تعاریف و مفاهیم

احیا

- سازگار کردن یک بنای قدیمی با وضعیت و احتیاجات روز.
- احیا یا تجدید حیات بناها و بافت‌های شهری عبارت است از تقویت زندگی اجتماعی-اقتصادی ساکنان محله‌های مسکونی، همراه با مرمت و بهسازی کالبدی.

اراضی بایر شهری

- اراضی بایر شهری، به زمین‌هایی اطلاق می‌گردد که سابقه عمران و احیا داشته و به تدریج به حالت موات درآمده بدون در نظر گرفتن مالکیت آن.
- زمین‌هایی که سابقه احیا دارد ولی به علت اعراض یا عدم بهره‌برداری بدون عذر موجه به مدت ۵ سال متوالی متروک مانده باشد.

اراضی دایر

اراضی دایر شهری، به زمین‌هایی گفته می‌شود که آنها را آباد و احیا نموده‌اند و در حال حاضر اراضی دایر مشمول قانون زمین شهری فقط اراضی کشاورزی محصور و غیرمحصور می‌باشند.

اراضی متروکه

اراضی متروکه، بر خلاف اراضی موات، سابقه مالکیت مسلم دارند و فعلاً در آن کشت و زرع و مستحذات دیده نمی‌شود و محرز است که مالک آن اعراض کرده است.

اراضی مستحذات

زمین‌هایی که در نتیجه پایین رفتن سطح آب یا هر نوع جریان آب در کرانه‌های دریا، دریاچه و جزیره، و یا در نتیجه پایین رفتن آب یا خشک شدن تالاب‌ها، ظاهر یا ایجاد می‌شوند.

اراضی مفروزی

در اصطلاحات ثبتی اراضی مملوک ده را گویند که در مالکیت خصوصی اشخاص بوده و این واژه در مقابل اراضی مشاعی ده استفاده می‌شود.

اراضی موات

اراضی موات، به زمین‌هایی گفته می‌شود که سابقه عمران و احیا نداشته باشند.

ارسن: مجموعه فضاها و عناصر تشکیل دهنده خانه^۱ و مجتمع شهری.

افراز [♦]

- تقسیم مال غیرمنقول مشاع بین شرکاء به نحوی که حصه هر کدام مشخص و معین باشد و از حالت اشاعه و شریک خارج گردد.

- مجزا نمودن سهم هر یک از شرکای املاک مشاع.

آرم‌سازی ترافیک

برنامه‌های آرم‌سازی ترافیک معمولاً در سه جنبه کلی آموزش، اعمال قوانین و مهندسی انجام می‌شود. این برنامه‌ها اغلب در برگیرنده اقدامات انجام شده برای آموزش عمومی، افزایش اعمال قوانین در نواحی مشکل‌ساز و همچنین پیاده‌سازی برنامه‌های آرم‌سازی ترافیک هستند.

آستانه خدماتی و جمعیتی

به طور کلی در برنامه ریزی شهری و شهرسازی مفهوم آستانه خدماتی یا همان قاعده آستانه استقرار کالاها و خدمات در مراکز سکونتگاهی به قرار زیر است:

«برای شکل‌گیری هر واحد خدماتی باید یک حداقل جمعیتی وجود داشته باشد که شکل‌گیری آن واحد خدماتی از یک طرف به صرفه باشد و از طرف دیگر دسترسی مناسب شهروندان به آن فراهم شود و امکان تأمین نیاز شهروندان را برآورده سازد.»

۱. یک بررسی علمی نشان می‌دهد که حدود ۷۶ درصد از عمر انسان در خانه و ۲۴ درصد به بیرون از خانه اختصاص دارد.

آماده‌سازی زمین

آماده‌سازی زمین، مجموعه‌ای از فعالیت‌های هماهنگ و ضروری است که برای امکان بهره‌برداری از اراضی، جهت احداث واحدهای مسکونی و تأسیسات وابسته به آنها و رفع نیازمندی‌های عمومی صورت می‌گیرد و عمدتاً برحسب ضرورت، شامل تسطیح زمین، ایجاد شبکه‌های عبور و مرور، شبکه‌های آبرسانی، فاضلاب، برق، گاز و مخابرات می‌باشد.

باززنده‌سازی

در باززنده‌سازی یا احیای بافت‌های شهری، تجدید حیات اجتماعی به نسبت تجدید بنا، اهمیت دارد. باززنده‌سازی پیچیده‌ترین سیاست نوسازی است، زیرا تقویت و توانبخشی فعالیت‌ها و روابط اجتماعی امری پیچیده است و اصولاً از میان برداشتن عناصر مزاحم و محو عوامل مخرب در میان بافت‌های شهری، به دشواری انجام می‌پذیرد.^۱

بازسازی

– بازسازی، به معنی تخریب و از نو ساختن ابنیه یا بافت‌های شهری است که شامل محله‌های مخروبه، زاغه‌ها و محوطه‌های آلودگی درون یا حاشیه شهرها می‌شود.
– بازسازی، جانشین کردن نظام یافته‌ی عناصر جدید به جای عناصر قدیمی با هدف انطباق با شرایط جدید و ارضای نیازهای شهروندان است.

بازیافت زمین شهری

برای به دست آوردن زمین در درون بافت‌های شهری و ایجاد کاربری‌های تجاری یا مسکونی با کیفیت بهتر در آنها، یا برای احداث پارک و مراکز فرهنگی و اجتماعی جدید، بافت‌های مخروبه درون شهرها، نواحی صنعتی، کاراژها، ایستگاه‌های راه‌آهن و فرودگاه‌های قدیمی، شناسایی و تخریب می‌شوند و از نو ساخته می‌شوند، که اصطلاحاً به آن بازیافت زمین شهری گفته می‌شود.

برزن

کوی، محله، کوچه و همچنین قسمتی از شهر و شهرداری که به امور یک محله رسیدگی می‌کند.

برنامه‌ریزی شهری

– برنامه‌ریزی شهری عبارت است از تأمین رفاه و آسایش شهرنشینان از طریق ایجاد محیطی بهتر، مساعدتر، سالم‌تر، آسان‌تر، مؤثرتر، و دلپذیرتر.
– برنامه‌ریزی شهری یک فعالیت زنده و پویا است و علت پویایی آن، این است که شهر مانند یک موجود زنده است و به مانند یک سیستم عمل می‌نماید که طیف وسیعی از فعالیت‌ها (تمام زندگی شهری)، عملکردهای شهری را پوشش می‌دهد.

بلوک شهری

بلوک شهری، یک واحد ساخت و ساز شهری کوچک و یا قطعه‌بندی زمین که بین چند گذر محصور شده قرار دارد.

پخ

پخ قاعده مثلث متساوی‌الاضلاعی که دو ضلع آن از دو گذر متقاطع تشکیل شده و طول آن توسط شهرداری مشخص می‌گردد.

پلاک ثبتی

پلاک ثبتی به مجموع شماره‌هایی گفته می‌شود که در تقسیمات ثبتی، قطعات اصلی، فرعی و مورد نظر را مشخص می‌نمایند.

پهنه ترددی

در آن سوی مرزهای شهری، مستقل از پهنه‌های حومه‌ای و در شهرهای اقماری، پهنه‌های سکونتی ویژه‌ای با توسعه پراکنده وجود دارند، که معمولاً ۳۰ تا ۶۰ دقیقه با اتومبیل از ناحیه تجاری مرکزی فاصله دارند. اینها پهنه‌های ترددی شهرهای مسکونی کم تراکمی محسوب می‌شوند که پایه اقتصادی مستقلی دارند و به شهر مرکزی وابسته نیستند.

تراکم جمعیتی (زیستی یا مسکونی) [♦]

تراکم، عبارت است از نسبت تعداد جمعیت به میزان معینی از زمین که معمولاً در شهرها به هکتار بیان می‌شود.

۱. نتایج حاصله از مشارکت شهروندان در باززنده‌سازی عبارتند از:

- الف- تغییر نقش سازنده، در این زمینه مالک زمین یا ملک با به کارگیری سرمایه عمومی، اقدام به نوسازی یا بهسازی می‌کند تا جامعه نیز سود برده‌باشد.
- ب- تجهیز زمین‌های شهری، با مشارکت شهروندان از طریق عرضه کردن زمین معوض برای بناهای مخروبه و گسترش املاک عمومی، می‌توان زمین‌های شهری را تجهیز کرد.
- ج- ایجاد تعاونی‌های نوسازی، تعاونی‌های نوسازی می‌توانند با تصاحب زمین‌های سهل‌الوصول به صورت تجمیع، ذخیره اراضی را برای تولید مسکن یا تسهیلات عمومی افزایش دهند.
- د- ساماندهی زمین‌های معوض یا یکپارچه کردن و تجمیع بلوک‌های فرسوده، با بهره‌گیری از امکانات مشارکتی شهروندان.

فصل دوم

نظریه‌های توسعه شهری

🔗 نظریه پل سینجر

- ۱- پل سینجر معتقد است که برای درک مسئله پیدایش شهر، ابتدا باید تفاوت و رابطه شهر و روستا را بررسی کرد.
- ۲- با توجه به اینکه روستا در ارتباط با طبیعت قرار دارد و از آن احتیاجات اولیه و معیشتی خود را فراهم می‌کند. بنابراین، روستا خودکفا است، به عبارتی، روستا در برآوردن نیازهای اولیه خود به شهر وابستگی ندارد.
- ۳- شهر به عنوان مرکز طبقه حاکم و مقرر قدرت، برای رفع نیازهای اولیه خود، محتاج به روستا است.
- ۴- شهر زمانی می‌تواند وجود داشته باشد که نیروهای تولیدی در روستا تا آن حد تکامل یابد که روستا قادر باشد بیشتر از حد نیاز خود تولید کند، اما تنها تولید مازاد برای ایجاد شهر کافی نیست، بلکه باید روابطی به وجود آید تا جریان مداوم انتقال مازاد تولید از روستا به شهر تضمین شود.

🔗 نظریه ابن خلدون

- ۱- ابن خلدون منشا بنیاد شهرها را خصوصیات تجمل‌خواهی بشر و زندگی در ناز و نعمت می‌داند.
- ۲- ابن خلدون، ابتدا نحوه زندگی بادیه‌نشینان را بررسی می‌کند و می‌گوید که بادیه‌نشینان گروهی هستند که به کارهای کشاورزی و دامپروری مشغولند. بادیه‌نشینان با بهتر شدن وضع اقتصادی، به خواسته‌های تجملی و غیرضروری روی می‌آورند و در راه افزایش کمیت خوراک و پوشاک و کیفیت آنها می‌کوشند و درصدد توسعه خانه‌ها و بنیانگذاری شهرهای کوچک و بزرگ برمی‌آیند.
- ۳- از آنجایی که خواسته‌های ضروری مقدم بر نیازهای تجملی بشر است، بنابراین بادیه‌نشینی به منزله اصلی و منشا شهرها است و مقدم بر شهرنشینی است.

🔗 رشد طبیعی شهرها

- ۱- بیشتر شهرها در گذشته به صورت طبیعی رشد کرده‌اند. یعنی توسعه شهر بدون برنامه‌ریزی آتی انجام می‌شد و شهر به صورت اتفاقی توسعه یافته است.^۱
- ۲- در رشد طبیعی شهر، سیستم جاده‌ای، پارک‌ها، زمین بازی، مدارس، واحدهای صنعتی، مراکز تجاری، بیمارستان‌ها، سینما و غیره بدون نظم و ملاحظات توسعه آتی شهر ایجاد می‌شدند.
- ۳- ممکن است در طرح و تنظیم آن اندیشه انسان‌ها به کار گرفته نشده باشد و تکوین شهر اتفاقی انجام گرفته و راه‌ها، خیابان‌ها و کوچه‌های تنگ آن با پیچ و خم‌هایی با هم جوش خورده باشند.
- ۴- رشد طبیعی شهر ممکن است به صورت یکی از چهار الگوی زیر اتفاق افتد:

الف- گسترش متحدالمرکز

ب- توسعه نواری

پ- رشد اقماری

ت- رشد پراکنده

🔗 گسترش متحدالمرکز

- ۱- تمایل طبیعی مردم زندگی در مرکز شهر و هسته‌های مرکزی است، در نتیجه این تمایل، شهر به شکل دایره‌های متحدالمرکز، به صورت هسته‌های فرعی توسعه می‌یابد.

۱. اکثر شهرهای اروپایی در قرون وسطی دارای رشد طبیعی بوده‌اند. در ایران عزیزمان، شهرهای مثل رشت، لار، شوشتر از رشد طبیعی برخوردار بوده‌اند.

۲- چنین شهرهایی با مشکلات پیچیده‌ای از قبیل ترافیک انبوه، خیابان‌های باریک، تمرکز جمعیت و مسکن نامناسب مواجه می‌شوند.
۳- رشد شهر به وسیله دایره‌های متحدالمرکز عبارتند از:

منطقه تجاری مرکزی: مرکز منطقه تجاری (CBD)؛ کانون تجارت، زندگی شهری و اجتماعی و حمل و نقل است. در محدوده CBD منطقه خرده فروشی مرکزی قرار گرفته که شامل فروشگاه‌ها و رستوران‌ها، ادارات، باشگاه‌ها، بانک‌ها، هتل‌ها، موزه‌ها، سالن‌های تئاتر و مراکز فرماندهی است. مسیرهای عمده حمل و نقل متصل به CBD آن را تبدیل به قابل دسترس‌ترین قسمت شهر کرده‌اند. یک منطقه تجاری عمده فروشی CBD را احاطه کرده است.

منطقه گذار: منطقه‌ای مسکونی که منطقه تجاری مرکزی شهر را احاطه کرده است. در این منطقه، کارخانه‌های سبک و واحدهای تجاری، واحدهای مسکونی را در بر گرفته‌اند.^۱

منطقه مسکونی کارگران: به عقیده برگس، این منطقه در تسلط کارگران صنعتی که قبلاً در منطقه گذار زندگی کرده‌اند، قرار گرفته است که اکنون در این منطقه به دلیل سهولت در دسترسی به کار مشغول به زندگی می‌باشند. نسل دوم مهاجران به زندگی در این منطقه تمایل دارند.

منطقه مسکونی ثروتمندان: این منطقه متشکل از ساکنان تک خانواری بوده و محل سکونت طبقات ثروتمند و مرفه است. این منطقه دارای خصوصیات شهری - در مقایسه با حومه‌ای - است.

منطقه حومه شهری: ورای مرزهای شهر، منطقه‌ای با توسعه ساکنان بی‌نهایت پراکنده قرار دارد که عموماً ۳۰ تا ۶۰ دقیقه از منطقه تجاری مرکز شهر به وسیله ماشین فاصله دارد. امروزه منطقه مهاجران هر روزه مناطق حومه‌ای یا زیر حومه‌ای مسکونی کم تراکمی است که پایه‌های اقتصادی خودشان را توسعه داده‌اند و از شهر مرکزی نسبتاً مستقل شده‌اند.

❁ توسعه نواری

۱- توسعه نواری عمدتاً در اثر بهبود سطح جاده و رشد ترافیک موتورسیکلت حاصل می‌شود.
۲- معمولاً افراد به طور طبیعی تمایل دارند که نزدیک جاده‌های اصلی ساخت و ساز ایجاد نمایند. بنابراین فعالیت‌های ساختمانی در طول و کنار جاده گسترش می‌یابد.

۳- این مدل که به مدل خطی و دالان شهری نیز معروف است، شباهت بسیاری به مدل تک مرکزی دارد. با این تفاوت که در این الگو، بیشتر رشد بر روی محوری ممتد، متمرکز می‌شود که تراکم نسبتاً بالایی در آن وجود دارد.

۴- عمده خصوصیات مدل توسعه نواری عبارتند از:

الف- اتکا به شبکه‌های حمل و نقل عمومی

ب- دسترسی به فضای سبز منطقه و محافظت بیشتر از آن

پ- امکان مشکل آفرینی کشش شبکه‌های زیر بنایی موجود

۵- اگر توسعه نواری بدون ضابطه مشخص و نظم خاص، اجرا شود احتمالاً مشکلات زیر به دنبال خواهد داشت:

الف- واحدهای مسکونی در طول نوار طولی توسعه می‌یابند، قیمت انواع خدمات رفاهی همانند آب، برق، پست و تلفن افزایش می‌یابد. بنابراین موجب ضایعات منابع در دسترس می‌شود.

ب- توسعه نواری موجب پراکندگی اجتماعات و فقدان زندگی اجتماعی می‌گردد.

پ- بهبود و پیشرفت آینده، هزینه‌بر، مشکل‌زا و تقریباً غیر ممکن است.

ت- مسکن با مشکلاتی همچون ترافیک سنگین، سر و صدا، گرد و خاک و بوهای نامطلوب روبرو می‌گردد.

ث- قسمت‌های داخلی از توسعه باز مانده و ارزش زمین در آن نواحی پایین می‌آید.

ج- به علت وجود پیاده‌روها در خیابان‌های اصلی، احتمال بروز تصادفات ترافیکی و تأخیرات ترافیکی زیاد است.

چ- توسعه نواری از جنبه‌های زیبایی شناسی شهر می‌کاهد.

ح- توسعه نواری موجب ناکارآمدی حومه می‌شود.

خ- این نوع توسعه حداقل موجب دید کم استفاده کنندگان از جاده می‌شود.

د- ترافیک جاده اصلی به طور قابل ملاحظه‌ای بر روی ترافیک محلی اثر می‌گذارد.

ذ- ظرفیت ترافیک و کارایی جاده اصلی کاهش می‌یابد.

۱. در مدلی که توسط برگس پیشنهاد شده، منطقه کارخانه‌ای در محدوده منطقه گذار است. این مناطق مسکونی جذب کننده گروه‌های کم درآمد و مهاجرین جدید است. در بسیاری از شهرهای امروز، منطقه گذار دارای کاربری‌های ترکیبی است.

❖ رشد اقماری

- ۱- یکی از راه حل‌های توسعه شهرهای جدید، توسعه شهر و پخش جمعیت و تأسیسات شهری به صورت اقماری است.
- ۲- این مدل به غیر متمرکز سه نیز معروف است و عمده ویژگی‌های آن عبارتند از:
 - الف- شهرهای اقماری دارای دولت محلی و زندگی تعاونی است.
 - ب- شهر اقماری از نظر ادبیات شهرسازی یک شهر تلقی شده، اما به طور مشخص متکی به شهر مادر یا اصلی است.
 - پ- شهر اقماری توسط راه آهن محلی به شهر مادر متصل می‌شود و مردم بدون مشکلات به شهر مادر رفت و آمد می‌کنند.
 - ت- شهر اقماری از نظر فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به طور آزاد و بدون وابستگی عمل می‌کند.
 - ث- شهر اقماری عمدتاً در پشت کمربند سبز مادر شهر به وجود می‌آید.
 - ج- شهر اقماری عمدتاً یک ناحیه مسکونی است که فقط دارای مغازه‌ها و مدارس برای کودکان می‌باشد.
 - چ- شهر اقماری نه روستا است و نه حومه.
 - ح- شهر اقماری به منطقه‌بندی نیاز ندارد.
 - خ- توسعه و اندازه شهر اقماری به شیوه‌ای کنترل می‌شود.
 - د- اقمار ممکن است به عنوان بخشی از بازار برای بعضی کالاها و خدمات تولید شده در شهر مادر مورد ملاحظه قرار گیرد.
 - ذ- کارگران در اقمار ویژه‌ای زندگی می‌کنند که ممکن است متعلق به نیروی کار مشخصی باشد.
 - ۳- عیب اصلی شهر اقماری ضرورت انجام سفرهای طولانی به محل کار است.

❖ رشد پراکنده

- ۱- در این مدل که به مدل خزنده نیز معروف است، بیشترین رشد در حومه کلان شهر اصلی است و توسعه در سطح منطقه با تراکم کم و پراکنده انجام می‌شود.
- ۲- عمده خصوصیات این مدل عبارتند از:
 - الف- انعطاف‌پذیری
 - ب- امکان مشارکت مردم
 - پ- حل مسأله تراکم اتومبیل و پارکینگ
 - ت- سهولت دسترسی به خدمات
 - ث- استفاده راحت از وسیله نقلیه شخصی
 - ج- مخارج سنگین تأمین خدمات
 - چ- مسافت طولانی دسترسی‌ها از نقطه‌ای به نقطه دیگر
 - ح- فقدان تمرکز
 - خ- فقدان سیمای شهری قوی

❖ رشد برنامه‌ریزی شده شهرها

- ۱- در این خصوص توسعه یک شهر مبتنی بر برنامه‌ریزی است و جهت و مسیر شهر توسط برنامه‌ریزان مشخص می‌شود.
- ۲- رشد شهر همواره تحت کنترل قرار دارد و طبق ضابطه مدون انجام می‌پذیرد.
- ۳- در چنین رشد منظمی از تصادم فعالیت‌های چندگانه جلوگیری شده و شهری معمول مدنظر است.
- ۴- در رشد برنامه‌ریزی شده تهیه تسهیلات متنوعی همانند عرض خیابان‌ها، شبکه فاضلاب، آب، پارک‌ها و زمین‌های بازی مطابق با ضرورت‌های آینده انجام می‌پذیرد.
- ۵- رشد شهر براساس جهت و مسیر گسترش به دو صورت افقی و عمودی انجام می‌گیرد.
- ۶- رشد فضایی هر شهر به صورت گسترش افقی و رشد فیزیکی یا رشد عمودی می‌باشد.
- ۷- هر کدام از دو روش افقی و عمودی، کالبد متفاوت و جداگانه‌ای از دیگری ایجاد می‌نماید.
- ۸- رشد فیزیکی به شکل افزایش محدوده شهر یا به اصطلاح گسترش افقی ظاهر می‌گردد.
- ۹- رشد عمودی به صورت درون‌ریزی جمعیت شهری و الگوی رشد فشرده نمایان می‌شود.